

Analýza nákladů a jejich řízení ve firmě DCa THERM, a. s.

Martin Švančara

Bakalářská práce
2013

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav podnikové ekonomiky
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Martin ŠVANČARA**
Osobní číslo: **M10352**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Analýza nákladů a jejich řízení ve firmě DCa THERM, a.s.**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Proveďte kritický rozbor literárních pramenů pojednávajících o nákladech a kalkulačních metodách.

II. Praktická část

- Proveďte analýzu současného stavu řízení nákladů ve společnosti DCa THERM, a.s.
- Na základě provedené analýzy zhodnoťte přednosti a nedostatky současného řízení nákladů a navrhněte doporučení pro zlepšení tohoto systému.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

FIBÍROVÁ, Jana, Libuše ŠOLJAKOVÁ a Jaroslav WAGNER. Nákladové a manažerské účetnictví. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2007, 430 s. ISBN 978-80-7357-299-0.
HANSEN, Don R, Maryanne M MOWEN a Liming GUAN. Cost management: accounting & control. 6th ed. Mason: South-Western, 2009, 832 s. ISBN 978-0-324-55967-5.
HRADECKÝ, Mojmír, Jiří LANČA a Ladislav ŠÍŠKA. Manažerské účetnictví. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008, 259 s. ISBN 978-80-247-2471-3.
KRÁL, Bohumil. Manažerské účetnictví. 3. dopl. a aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2010, 660 s. ISBN 978-80-7261-217-8.
POPEŠKO, Boris, Eva JIRČÍKOVÁ a Petra ŠKODÁKOVÁ. Manažerské účetnictví. Vyd. 1. Zlín: Univerzita Tomáše Bati, 2008, 161 s. ISBN 978-80-7318-702-6.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Boris Popesko, Ph.D.**
Ústav podnikové ekonomiky
Datum zadání bakalářské práce: **22. února 2013**
Termín odevzdání bakalářské práce: **17. května 2013**

Ve Zlíně dne 22. února 2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. Ing. Boris Popesko, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohou užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

14.05.2013

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihledne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato bakalárska práca je zameraná na analýzu nákladov a ich riadenie vo firme DCa THERM, a. s. Teoretická časť sa zaoberá rozborom literárnych prameňov týkajúcich sa nákladov, ich klasifikáciou a kalkuláciou. V praktickej časti je predstavená spoločnosť DCa THERM, a. s., a je tu riešená analýza nákladov a systém riadenia nákladov. Na záver sú uvedené návrhy a odporúčenia na zlepšenie nákladového riadenia vo firme.

Kľúčové slova:

náklady, členenie nákladov, kalkulácie nákladov, analýza nákladov, riadenie nákladov

ABSTRACT

This bachelor thesis is focused on cost analysis and cost management of the company DCa THERM, Inc. The theoretical part deals with analysis of literature sources of the costs, their classification and calculation. The practical part introduces company DCa THERM, Inc. At the same time the analysis of costs and system management costs have been solved. At the conclusion there are given suggestions and recommendations to improve cost control in the company.

Keywords:

costs, cost classification, cost calculation, cost analysis, cost management

Na začiatok svojej bakalárskej práce, by som rád poďakoval doc. Ing. Borisovi Popeskovi, Ph.D., za odborné rady a pripomienky, ktoré mi pomohli pri vypracovaní tejto práce.

Tiež, by som rád poďakoval zamestnancom ekonomického úseku spoločnosti DCa THERM, a. s. za poskytnuté informácie a pripomienky.

Prehlasujem, že odovzdaná verzia bakalárskej práce a verzia elektronicky nahraná do IS/STAG sú totožné.

„Kto chce hýbať svetom, musí pohnúť najskôr sám sebou.“

Sokrates

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČASŤ	11
1 NÁKLADY	12
1.1 VYMEDZENIE POJMU NÁKLADY	12
1.2 POŇATIE NÁKLADOV.....	13
1.2.1 Finančné (pagatórne) poňatie nákladov	13
1.2.2 Hodnotové poňatie nákladov	14
1.2.3 Ekonomické poňatie nákladov.....	14
2 KLASIFIKÁCIA NÁKLADOV	16
2.1 DRUHOVÉ ČLENENIE NÁKLADOV.....	17
2.2 ÚČELOVÉ ČLENENIE NÁKLADOV	18
2.3 KALKULAČNÉ ČLENENIE NÁKLADOV	19
2.4 ČLENENIE NÁKLADOV PODĽA ZÁVISLOSTI NA OBJEMU VÝKONOV.....	20
2.5 ČLENENIE NÁKLADOV Z HĽADISKA ROZHODOVANIA	24
3 KALKULÁCIA NÁKLADOV	26
3.1 POJEM KALKULÁCIA.....	26
3.2 ALOKÁCIA NÁKLADOV.....	27
3.3 ŠTRUKTÚRA NÁKLADOV V KALKULÁCIÍ.....	27
3.4 METÓDY ABSORPČNÝCH KALKULÁCIÍ.....	29
3.5 METÓDA KALKULÁCIE VARIABILNÝCH NÁKLADOV	31
3.6 ACTIVITY BASED COSTING A ACTIVITY BASED MANAGEMENT	33
3.6.1 Activity Based Costing.....	33
3.6.2 Activity Based Management.....	34
II PRAKTICKÁ ČASŤ	35
4 CHARAKTERISTIKA FIRMY DCA THERM, A. S.	36
4.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O SPOLOČNOSTI.....	36
4.2 HISTÓRIA SPOLOČNOSTI.....	36
4.3 SÚČASNE POSTAVENIE SPOLOČNOSTI A ODVETVIA NA TRHU SR.....	37
4.4 PODNIKATEĽSKÁ ČINNOSŤ SPOLOČNOSTI DCA THERM, A. S.	38
4.4.1 Výrobné činnosti.....	38
4.4.2 Nevýrobná činnosť – oblasť prenájmu realít	39
4.4.3 Odberatelia	40
4.5 ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA	40
5 ANALÝZA NÁKLADOV A ICH RIADENIE V PODNIKU	41

5.1	ROZDELENIE, EVIDENCIA A RIADENIE NÁKLADOV	41
5.2	VÝVOJ NÁKLADOV ZA ROKY 2010 -2012	42
5.3	ANALÝZA DRUHOVÉHO ČLENENIA NÁKLADOV FIRMY	43
5.4	ANALÝZA VARIABILNÝCH A FIXNÝCH NÁKLADOV	45
5.5	ČLENENIE A RIADENIE NÁKLADOV V OSTATNÝCH OBLASTIACH PODNIKU	49
5.6	VÝPOČET MARŽE A PRÍSPEVKU NA ÚHRADU	52
5.6.1	Prerozdelenie nákladových položiek.....	52
5.6.2	Určenie marže a krycieho príspevku za rok 2012	54
6	ZHODNOTENIE, NÁVRHY A DOPORUČENIA	57
	ZÁVER	59
	ZOZNAM POUŽITÝCH ZDOJOV	60
	ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK.....	62
	ZOZNAM OBRÁZKOV	63
	ZOZNAM TABULIEK	64
	ZOZNAM PRÍLOH.....	65

ÚVOD

Schopnosť efektívne riadiť svoje náklady sa stáva v dnešnej dobe pre mnohé podniky stále väčšou nevyhnutnosťou. Popri schopnosti generovať zisk je totiž riadenie nákladov jednou z hlavných zbraní v boji proti pretrvávajúcej hospodárskej kríze a zvyšujúcemu sa počtu konkurencie. Samozrejme samotná znalosť problematiky riadenia a optimalizácie nákladov nestačí k úspešnému riadeniu podniku ako celku, ale je to veľmi slušný základ, v dobe keď veľké množstvo firiem zaniká vďaka neschopnosti prispôbiť výrobu a nákladovú politiku súčasnému podnikateľskému enviromentu. Správne riadenie nákladov tak môže zachrániť mnohé podniky pred inak nevyhnutným kolapsom.

Hlavným cieľom tejto bakalárskej práce je analyzovať náklady a spôsob ich riadenia v spoločnosti DCa THERM, a. s., a na základe získaných výsledkov navrhnúť možné zlepšenia tohto procesu.

Teoretická časť práce sa zameriava na problematiku v oblasti nákladov. Začína zadefinovaním pojmu náklady a jeho rozdielnym vymedzením vo finančnom a manažérskom účtovníctve. Ďalej predkladá klasifikáciu nákladov zo zameraním na variabilné a fixné náklady. Záverečná časť sa venuje oblasti riadenia nákladov formou kalkulácií.

V praktickej časti bakalárskej práce sa budem venovať predstaveniu spoločnosti DCa THERM, a. s., jej histórii, súčasnému postaveniu na trhu, podnikateľskej činnosti, a organizačnej štruktúre. Následne sa zameriam na hlavnú časť práce, ktorá je venovaná analýze nákladov jednotlivých podnikateľských činností spoločnosti a ich prerozdelenie na fixnú a variabilnú zložku za účelom zistenia príspevku na úhradu. Na záver zhodnotím prednosti a nedostatky riadenia nákladov a na základe vypočítaného príspevku na úhradu sa pokúsím navrhnúť odporúčenia na jeho zlepšenie.

I. TEORETICKÁ ČASŤ

1 NÁKLADY

Pre správne pochopenie analýzy nákladov a ich riadenia vo firme je nutné najprv teoreticky zdefinovať, čo si pod pojmom náklady predstavujeme. Z tohto dôvodu bude prvá kapitola mojej bakalárskej práce venovaná teoretickému úvodu v oblasti nákladov.

1.1 Vymedzenie pojmu náklady

Náklady – pojem, s ktorým sa väčšina ľudí stretáva dnes a denne a aj napriek tomuto každodennému styku nie sú schopný presne definovať, čo náklady v skutočnosti sú. Je to zapríčinené tým, že vymedzenie nákladov nie je jednoduché, a každý človek si môže pojem náklad vysvetľovať inak. Z tohto dôvodu som vybral niekoľko uznávaných autorov a ich definície vymedzenia pojmu nákladov, aby som ozrejmil skutočnú podstatu nákladov. Najskôr sa zameriam na vymedzenie nákladov z pohľadu finančného účtovníctva.

„Náklady sa vymedzujú ako úbytok ekonomického prospechu, ktorý sa prejavuje poklesom aktív alebo prírastkom záväzkov a ktorý v hodnotenom období vedie k zníženiu vlastného kapitálu iným spôsobom, ako je výber kapitálu vlastníkmi.“ (Kráal, 2006, s. 44)

„Náklady vyjadrujú skutočne spotrebované peňažne vyjadrené ekonomické zdroje.“ (Fibírová, Šoljaková a Wagner, 2007, s. 92)

„Náklady sú celkovým využitím a spotrebou hodnoty na tovary, služby a dane (poplatky) štátu v podniku behom účtovného obdobia, a to bez diferenciácie s ohľadom na podnikovú potrebu.“ (Lang, 2005, s. 7)

Finančné pojmá nákladov však neukazuje skutočne vynaložené úsilie, ktoré sme museli vložiť do výroby daného tovaru či služby. Tento aspekt zohľadňuje manažérske účtovníctvo, ktoré sa zameriava na to, čo bolo skutočne obetované.

„Náklad je hodnotovo vyjadrené účelné vynaloženie ekonomických zdrojov, ktoré účelovo súvisia s uskutočňovaním predmetu činnosti podniku s ohľadom na hospodárnosť vynaložených zdrojov“ (Fibírová, Šoljaková a Wagner, 2007, s. 93)

„Náklady sú vynaložené ekonomické zdroje v určitej aktivite, merané v peniazoch, uskutočnené účelne a účelovo.“ (Popesko, Jirčíková a Škodáková, 2008, s. 18)

„Náklady sú peniazmi ocenené množstvo výrobných faktorov, ako aj služieb tretej strane a daní štátu počas zúčtovacieho obdobia, ktoré slúži k vytvoreniu podnikových výkonov.“ (Lang, 2005, s. 7)

Podľa Hansena (2009, s. 24) sú náklady peňažný alebo bezhotovostný majetok obetovaný za tovar alebo službu, od ktorej sa očakáva, že prinesie firme v budúcnosti úžitok. Náklady teda chápe ako budúcu výhodu. U ziskových firiem majú tieto výhody zvyčajne formu príjmov.

1.2 Poňatie nákladov

Náklady môžeme deliť na základe užívateľa, pre ktorého sú určené. Buď sú to externý užívateľia využívajúci finančné účtovníctvo alebo interný užívateľia, ako sú manažéri a vedenie firmy, ktorým tieto informácie pomáhajú pri plánovaní a rozhodovaní. (Horngren, Harrison a Oliver, 2012, s. 774)

Ďalšou z možností ako rozdeliť náklady je nepochybne ich ponímanie. Hlavným dôvodom rozdielneho ponímania nákladov sú ich rozdiely v oblasti ocenenia a spôsobu vyjadrenia. Existujú preto tri typy poňatia nákladov:

- Finančné (pagatórne) poňatie nákladov,
- Hodnotové poňatie nákladov,
- Ekonomické poňatie nákladov. (Král, 2006, s. 57)

1.2.1 Finančné (pagatórne) poňatie nákladov

Hlavné uplatnenie finančného poňatia nákladov je bez najmenších pochyb vo finančnom účtovníctve. Je to spôsobené hlavne tým, že vychádza s predpokladu fungovania nákladov ako peňazí investovaných firmou na aktivity, ktoré jej spätne prinesú tržnú peňažnú náhradu v pôvodnej výške. Takýto spôsob poňatia nákladov sa nazýva kolobeh peňažných prostriedkov a jeho základným cieľom je zachovanie finančného kapitálu. (Král, 2006, s. 57; Popesko, 2008, s. 18)

Finančné poňatie teda vykazuje isté znaky, ktoré mu zabraňujú ho plne využívať v manažérskom účtovníctve, pretože by zmenšovali oblasť jeho využiteľnosti a zúžili jeho predmet záujmu. Jedným z týchto znakov je oceňovanie zdrojov podniku, ktorých náklady sú vyčísľované v skutočných historických cenách počas ich kúpi a nie ich hodnotou pri predaji. Ďalším typickým znakom je fakt, že do nákladov môžeme zahrnúť len tie spotrebované ekonomické zdroje, ktoré zaplatíme alebo sme ich zaplatili v predchádzajúcom období. Nemôžeme tam však zahrnúť náklady, ktoré sa peňažne vyjadriť nedajú, aj keď ich spotreba alebo využitie nastalo. (Král, 2006, s. 57)

1.2.2 Hodnotové poňatie nákladov

Tak ako sa finančné poňatie nákladov využíva vo finančnom účtovníctve, využitie hodnotového poňatia nákladov sa viaže k účtovníctvu nákladovému. Jeho základným cieľom je poskytnúť dostatočné informácie manažérom pre ich rozhodovanie, riadenie a pre kontrolu reálneho priebehu aktuálne uskutočňovaných procesov. (Kráľ, 2006 s. 58)

Využitie ekonomické zdroje podniku sa už neoceňujú formou historických cien ako to bolo typické pre finančné poňatie nákladov, ale oceňujú sa súčasnou reálnou hodnotou za pomoci reprodukčnej ceny. Vďaka tomu sa zisk v hodnotovom poňaní meria na princípu zachovania vecného kapitálu. (Kráľ, 2006, s. 58; Popesko, 2008, s. 18-19)

V takom prípade akákoľvek aktivita, ktorá vyvoláva podniku náklady je považovaná za investíciu, ktorá nemá zaistiť návratnosť investovaných zdrojov v pôvodnej výške, ale tuto hranicu presiahnuť minimálne na hodnotu reálnej ceny investovaných peňazí alebo ekonomických zdrojov v dobe návratnosti. (Popesko, 2011, s. 18-19)

Ďalším významným rozdielom nákladového účtovníctva oproti finančnému je samotné chápanie nákladov. Pod pojmom náklady v nákladovom účtovníctve nemôžeme chápať len peňažne vynaložené zdroje ale aj také faktory, ktoré síce formu peňažných výdavkov nemajú, ale svojimi dôsledkami umožňujú lepšie vyjadriť skutočný ekonomický prínos hodnotených činností. Zdrojom takýchto nákladov môžu byť kalkulačné odpisy, kalkulačné nájomné a kalkulačné úroky. (Fibírová, 2007, s. 96; Kráľ, 2006, s.58)

1.2.3 Ekonomické poňatie nákladov

Posledným typom je ekonomické poňatie nákladov, ktorého cieľom je zaistiť potrebné informácie pre riadenie prebiehajúcich procesov, a taktiež získanie dostatočných informácií pre potreby rozhodovania za účelom výberu najvhodnejšej budúcej alternatívy. Na základe tohto výberu alternatívy môžeme potom náklady v ekonomickom poňaní chápať ako maximálnu hodnotu, ktorú môžeme vyprodukovať prostredníctvom tejto alternatívy. (Kráľ, 2006, s. 60)

Niekedy je však potrebné pre rozhodovanie pripočítať náklady, ktoré nebudú vyžadovať hotovostné výdavky. Tieto imputované náklady sa nazývajú náklady obetovanej príležitosti. Oportunitný náklad je náklad, ktorý meria príležitosť, ktorá sa stratila alebo bola obetovaná, keď voľba jedného postupu vyžaduje, aby sme sa alternatívneho postupu vzdali. Je dôležité si uvedomiť, že náklady obetovanej príležitosti sa vzťahujú iba na používanie ob-

medzených zdrojov. Ak zdroje nie sú vzácne, tak nedochádza k obetovaniu pri využívaní týchto zdrojov. Dôležité je si tiež uvedomiť, že náklady obetovanej príležitosti sú životne dôležité pre rozhodovanie podniku. Ak však neexistuje alternatívne využitie prostriedkov tak potom náklady obetovanej príležitosti sú rovné nule. (Drury, 2004, s. 39)

Oportunitné náklady teda nespotrebovávajú zdroje podniku, ale sú využívané ako ďalší zdroj merania účelnosti uskutočnenej voľby. Z toho vyplýva, že výnosy podniku z vybranej alternatívy musia uhradiť nielen svoje reálne náklady ale aj oportunitné náklady spojené s druhou najlepšou alternatívou. Typickým príkladom oportunitných nákladov môže byť ušlá mzda, ušlé bankové úroky alebo ušlé nájomné. (Král, 2006, s. 61; Popesko, 2008, s. 19)

Tabuľka 1. Základné charakteristiky poňatí nákladov a ich porovnanie (Král, 2006, s. 61)

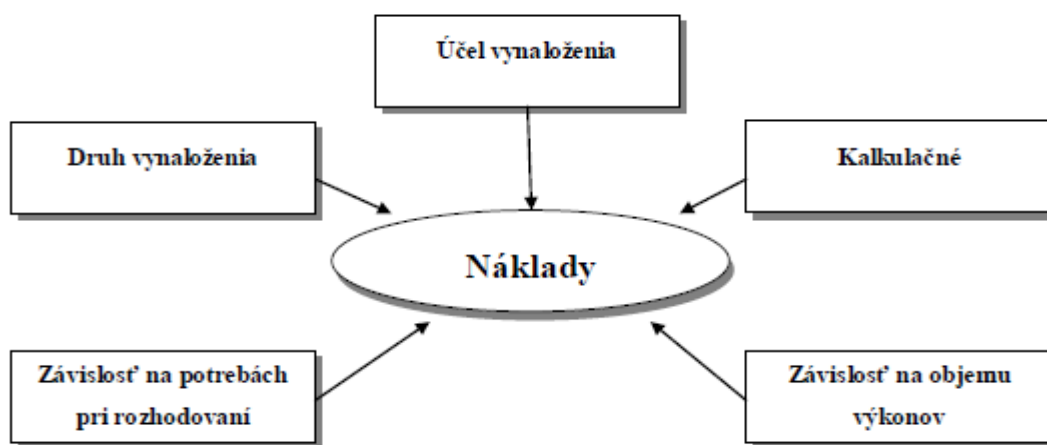
Poňatie nákladov	Finančné	Hodnotové	Ekonomické
Vzťah k subsystému účtovníctva	Finančné účtovníctvo	Nákladové účtovníctvo	Účtovníctvo pre rozhodovanie
Vzťah k zobrazovanej realite	Zobrazenie transakcie v údajoch, ktoré platili pri uskutočnení	Zobrazenie transakcie v údajoch, ktoré by platili v súčasnosti	Zobrazenie transakcie formou porovnania s inou alternatívou
Vzťah k vyjadreniu zisku	Zisk sa meria na základe nominálneho zachovania kapitálu. Podnik teda dosahuje zisk, keď jeho finančne vyjadrený kapitál na konci obdobia je vyšší než na začiatku.	Zisk sa meria na základe zachovania vecného kapitálu. Podnik teda dosahuje zisk, keď sa mu podarí reprodukovať vlastný kapitál meraný a ocenený výrobnou kapacitou	Zisk sa meria na základe zachovania vecného kapitálu. Avšak jeho úroveň sa znižuje o oportunitné náklady a zvyšuje o oportunitné výnosy

2 KLASIFIKÁCIA NÁKLADOV

V súčasnosti je pre každú spoločnosť nevyhnutné, aby bola schopná usmerňovať a účinne riadiť svoje náklady. Preto je pre potreby manažérov a riadiacich pracovníkov nutné náklady členiť do rovnorodých skupín. Náklady samozrejme môžeme rozčleniť podľa rôznych kritérií. Je však potrebné si uvedomiť, že toto členenie musí byť vyvolané účelovou potrebou, teda vzťahom k riešeniu určitých otázok a rozhodnutí. (Kráľ, 2006, s. 64)

Pri riadení nákladov si firma musí najskôr uvedomiť akým spôsobom chce svoje náklady členiť. Kvôli odpovedi na tuto otázku by si mal podnik položiť nasledujúce otázky a vybrať tú, ktorá najviac zodpovedá jeho potrebám riadenia nákladov.

- Aké náklady vynakladáme ?
- Za akým účelom sú vynaložené ?
- Ako ich kalkulujeme ?
- Ako sa menia s množstvom ?
- Ako sa menia v závislosti na rozhodnutiach ? (Fibírová, 2007, s. 100)

Obrázok 1 Členenie nákladov podľa základných rozhodovacích úloh

(vlastné spracovanie, Fibírová, 2007, s. 100)

V praxi potom rozčleňujeme náklady do týchto piatich oblastí na základe odpovedí na predchádzajúce otázky:

- Druhovú členenie nákladov.
- Účelové členenie nákladov.
- Kalkulačné členenie nákladov.
- Členenie nákladov podľa závislosti na objemu výkonov.
- Členenie nákladov z hľadiska rozhodovania. (Fibírová, 2007, s. 100)

2.1 Druhové členenie nákladov

Druhové členenie nákladov je najtypickejším a najviac využívaným prístupom ku klasifikácii nákladov, hlavne kvôli jeho využitiu vo finančnom účtovníctve. Tento fakt súvisí hlavne s tým, že sa toto členenie využíva pri konštrukcii štandardných účtovných výkazov akým je napríklad výsledovka. (Popesko, 2009, s. 34)

Vykazovanie nákladov v druhovom členení je nevyhnutné kvôli potrebe riadiť podnik ako celok, ale aj pre potrebu manažérov poznať naturálnu podstatu podnikom spotrebovaných zdrojov. Toto členenie potom nazývame druhové členenie, pričom nákladovým druhom myslíme položky nákladov, ktoré sa zhodujú ako z vecného tak aj charakterového hľadiska. (Hradecký, Lanča, Šiška, 2008, s. 78)

Nákladové druhy majú tieto tri základné vlastnosti:

- Z pohľadu účtovného zobrazenia sú prvotné a ich schopnosť zobrazenia nastáva hneď pri vstupe do podniku
- Sú vonkajšieho teda externého charakteru a spájame ich so spotrebou zdrojov od iných subjektov (dodávateľov, zamestnancov)
- Tieto náklady sú charakterizované ako jednoduché, pretože ich nemôžeme ďalej členiť. (Fibírová, 2007, s. 100)

Medzi základné nákladové druhy zaradujeme:

- Spotreba materiálu, surovín zahrňujúca aj spotrebu energie, paliva a ostatných prevádzkových látok;
- Spotreba zdrojov na externé práce a služby, ako sú nájomné, cestovné, poradenské a telekomunikačné služby;
- Náklady na mzdy a ostatné osobné náklady zahrňujúce provízie a sociálne a zdravotné poistenie;
- Odpisy hmotného, nehmotného a finančného majetku;
- Finančné náklady spojené s platením poistného, poplatkov a nákladových úrokov a pod. (Synek, 2011, s. 81)

Pri správnom analytickom členení nákladových druhov je možné získať podrobné informácie o tom aký zdroj spoločnosť spotrebovala, od koho tento zdroj získala a kedy. Práve táto preukázateľnosť a jednoznačnosť sú veľkou výhodou druhového členenia, pretože pomáhajú pri vykazovaní spotreby jednotlivých zdrojov podniku. Na druhú stranu sa dru-

hové členenie nezaoberá príčinou vynaložených nákladov, ktoré je dôležité pri zisťovaní bezprostredných či sprostredkovaných vzťahov k vykonávaným činnostiam, útvaram či procesom. (Fibírová, 2007, s. 101)

V praxi je využitie tohto členenia vo firme veľmi široké. Druhovo členené náklady dávajú podniku dôležité vstupné informácie potrebné pre riadenie dodávok, služieb a materiálu, zásob či zamestnanosti. Tieto informácie by mal podnik využiť aj pri uzatváraní zmlúv s obchodnými partnermi, či pri optimalizovaní cenových, platobných a dodacích podmienok nakupovaných vstupov a ich prepojení na systém plánov a rozpočtov. (Fibírová, 2011, s. 92)

2.2 Účelové členenie nákladov

Predpokladom úspešného riadenia nákladov je schopnosť priradiť náklady k účelu ich vynaloženia. Druhové členenie je v tomto prípade nevyhovujúce a preto využívame účelové členenie nákladov, ktoré vyjadruje priamy vzťah nákladov k účelu vynaloženia. Pri vzniku akéhokoľvek nákladu musí byť jasne vymedzená jeho účelovosť, v opačnom prípade by bolo úplne nezmyselné ho vôbec vynakladať. Z tohto dôvodu je dôležité vedieť, k akému konečnému účelu bude podnik svoje ekonomické zdroje vynakladať. (Čechová, 2011, s. 75; Popesko, 2009, s. 36-37)

Rozlišujeme nasledovné typy účelových nákladov:

- náklady technologické a náklady na obsluhu a riadenie
- náklady jednotkové a režijné

Náklady technologické a náklady na obsluhu a riadenie

Pokiaľ je naším kritériom riadenie hospodárnosti, tak náklady členíme podľa ich vzťahu k činnosti, aktivite či operácii na náklady technologické a náklady na obsluhu a riadenie.

Medzi technologické náklady zaraďujeme náklady bezprostredne vyvolané technológiou danej činnosti, ktoré sa využívajú na tvorbu výkonov. Takéto náklady označujeme aj pojmom náklady výroby a zaraďujeme sem spotrebu materiálu, spotrebu energie technologického zariadenia alebo mzdové náklady pracovníkov uskutočňujúcich danú aktivitu. (Čechová, 2011, s. 75; Fibírová, 2007, s. 103; Popesko, 2008, s. 22)

Druhú skupinu tvoria náklady na obsluhu a riadenie, ktoré sa využívajú za účelom vytvorenia, zaistenia a udržania podmienok pre správny priebeh technologického procesu. Sem

zaraďujeme náklady na opravy a udrzovanie strojov a zariadení, mzdové náklady riadiacich pracovníkov ale aj vykurovanie budov. (Čechová, 2011, s. 76; Popesko, 2008, s. 23; Popesko, 2009, s. 37)

Náklady jednotkové a režijné

Rozdelenie nákladov na jednotkové a režijné je len podrobnejším členením nákladov technologických a nákladov na obsluhu. Náklady členíme podľa ich vzťahu ku konkrétnym výkonom či jednotke. V tomto podrobnejšom členení nadobúdajú technologické náklady jak podobu jednotkových tak aj režijných nákladov, zatiaľ čo náklady na obsluhu a riadenie zaraďujeme vždy medzi náklady režijné. (Fibírová, 2007, s. 104; Popesko, 2009, s. 37)

Pri jednotkových nákladoch sa bavíme o technologických nákladoch, ktoré môžeme jednoznačne priradiť k určitému výkonu. Patria sem napríklad jednotkový materiál či jednotkové mzdy. Medzi režijné náklady zahrňujeme všetky náklady u ktorých nie je možné identifikovať ich vzťah ku konkrétnej jednotke výkonu ako nositeľa nákladu. Príkladom režijných nákladov sú zásobovacia, výrobná, správna a odbytová réžia, do ktorých náklady zaraďujeme v závislosti na tom kedy v podniku vznikli. (Fibírová, 2007, s. 104; Hradecký, 2008, s. 79)

2.3 Kalkulačné členenie nákladov

Ďalšia z možností členenia nákladov je založená na báze alokácie nákladov konkrétnemu nákladovému objektu. Podľa spôsobu tejto alokácie je možné tieto náklady rozčleniť do dvoch kategórií:

- Priame náklady sú tie náklady, ktoré sú výhradne priradované k určitému nákladovému objektu a s týmto objektom súvisia.
- Nepriame náklady nie je možné priamo identifikovať a je teda nemožné ich výhradne priradiť k danému nákladovému objektu

Občas sa však môže stať, že aj priame náklady považujeme za nepriame a to v prípadoch, keď je pre firmu neefektívne identifikovať tieto priame náklady k nákladovému objektu. Príkladom môžu byť klince použité pri výrobe skrine. Aj keď je možné identifikovať náklady ku konkrétnej skrini, cena je pravdepodobne tak nepatrná, že sledovanie týchto nákladov a ich priradovanie by prinieslo väčšie náklady ako úžitok. (Drury, 2004, s. 30)

Medzi priame náklady sa zaradujú jak náklady jednotkové tak aj časť nákladov režijných, ktoré sú spoločné iba pre daný druh výkonu a ktoré sa dajú podeliť na naturálnu jednotku rovnakého druhu pomocou jednoduchého delenia. Väčšinu režijných nákladov však nie je možné alokovať priamo, lebo sú spoločné pre viacero druhov výkonov a preto sa tieto náklady alokujú pomocou kalkulačných metód. (Fibírová, 2011, s. 108)

2.4 Členenie nákladov podľa závislosti na objemu výkonov

Členenie nákladov podľa závislosti na objemu výkonov patrí medzi najvýznamnejšie členenia z hľadiska riadenia nákladov a zisku. Systematicky sa začalo využívať už v 20. rokoch 20. storočia, hlavne kvôli jeho schopnosti neorientovať sa na minulé spotrebované náklady ale na skúmanie nákladov vzniknutých na základe výberu rôznych variant budúcich výkonov. Toto členenie je kľúčovým nástrojom manažérskeho účtovníctva, pretože nám dáva nahliadnúť k tomu ako budú náklady v budúcnosti reagovať a tým ovplyvňuje aj manažérske rozhodnutia vedúcich pracovníkov. Do tohto členenia zaraďujeme:

- Variabilné náklady
- Fixné náklady (Fibírová, 2007, s. 107; Popesko, 2009, s. 39; Popesko 2008, s. 25)

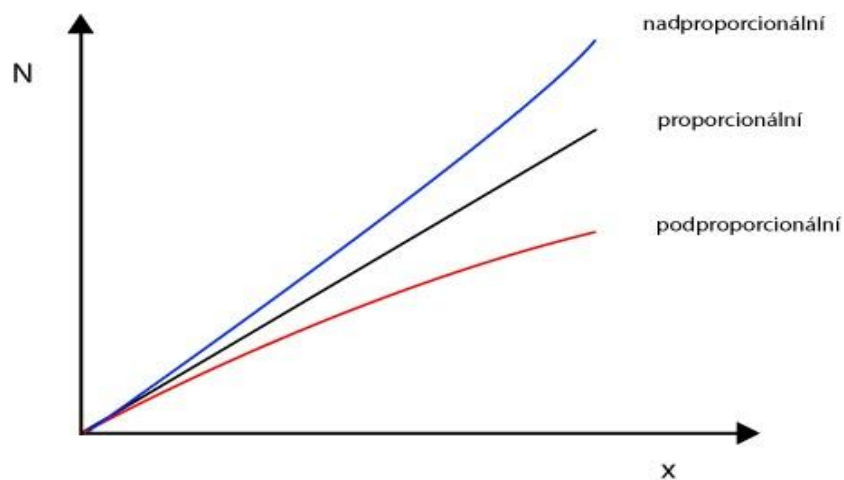
a) Variabilné náklady

Variabilné náklady sú také náklady, ktoré sa zvyšujú alebo znižujú v priamej úmere k zvýšeniu alebo zníženiu objemu výkonov, to znamená, že pri zdvojnásobení objemu produkcie sa zdvojnásobia aj celkové variabilné náklady. V dôsledku toho majú celkové variabilné náklady lineárny charakter, zatiaľ čo jednotkové variabilné náklady sú konštantné.

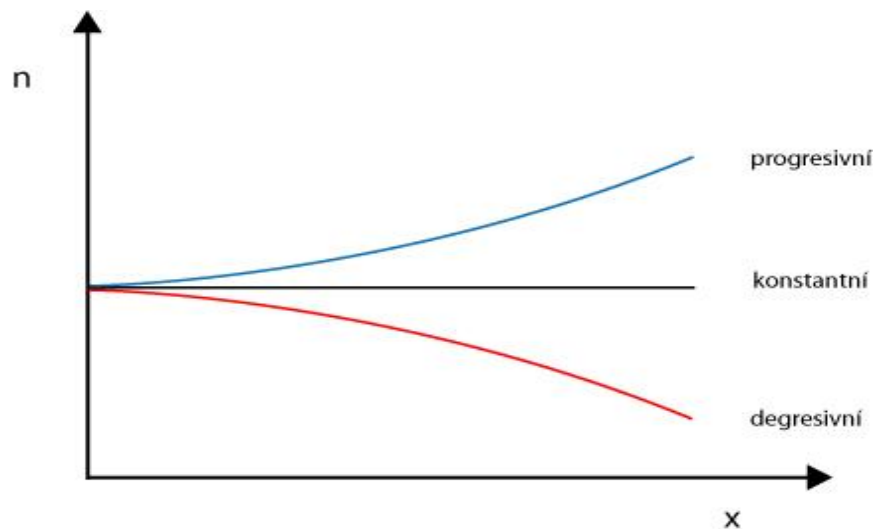
Objem výkonov možno merať na základe rôznych ukazovateľov, ako je počet predaných kusov, počet vyrobených kusov, spotrebou priameho materiálu, ale môžeme sem zaradiť aj nevýrobné ukazovatele ako sú provízie z predaja či počet najazdených kilometrov a mnoho ďalších. (Drury, 2005, s.34; Horngren, 2012, s. 925)

Variabilné náklady ďalej delíme na proporcionálne, nadproporcionálne a podproporcionálne. Proporcionálne náklady tvoria najčastejšiu zložku týchto nákladov, pretože sa ich výška priamo úmerne odvíja od úrovne prevedených výkonov. To znamená, že pri navýšení výkonu o jednu jednotku sa náklady zvýšia v rovnakej miere. Typickým zdrojom proporcionálnych nákladov v podniku sú náklady jednotkové. Avšak nie všetky variabilné náklady môžeme zaradiť do proporcionálnych. Nadproporcionálnymi nákladmi označujeme tie druhy nákladov, ktoré rastú rýchlejšie ako objem produkcie. Do tejto kategórie nákladov sa

zaraduje napríklad nadčasy, pri ktorých musí zamestnávateľ zaplatiť robotníkom viac za rovnaký objem práce ako pri normálnej zmene. V prípade, že sa náklady vyvíjajú pomalšie ako objem produkcie hovoríme o podproporcionálnych nákladoch. Najčastejším príkladom týchto nákladov sú zľavy z množstva ponúknuté dodávateľom pri veľkom objeme nákupu. (Popesko, 2009 s. 39-40)

Obrázok 2 Priebeh celkových variabilných nákladov
(Popesko, 2008, s. 26)

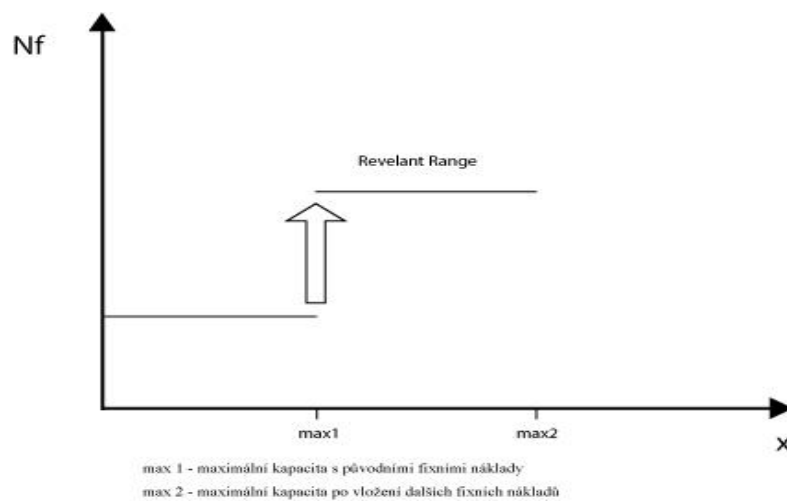
Obrázok 3 Priebeh priemerných variabilných nákladov
(Popesko, 2008, s. 26)

b) Fixné náklady

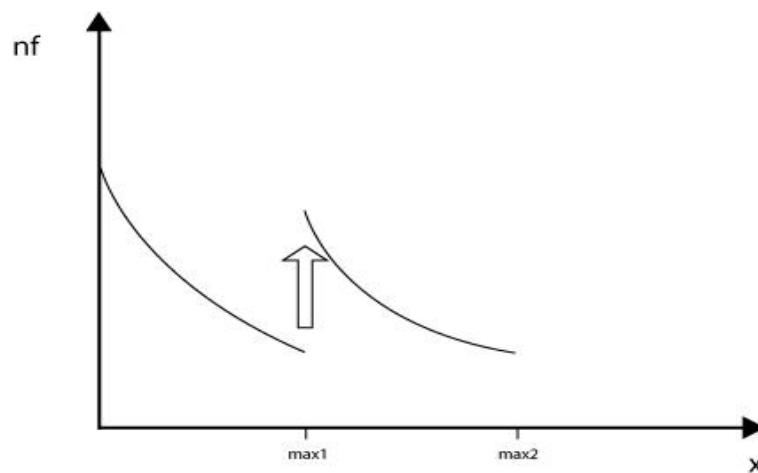
Fixné náklady sú na rozdiel od variabilných nákladov po určitú dobu nezávislé od objemu produkcie. Tým, že nie sú viazané na objem produkcie, tak k ich vzniku dochádza aj v prípade, že spoločnosť nevyrába. Ďalším rysom časti fixných nákladov je, že sa často

vynakladajú ešte pred samotným zahájením podnikania. Takýmito nákladmi je kúpa novej budovy, výrobného stroja či informačného systému. (Kráľ, 2006, s. 76)

Celkové fixné náklady zostávajú po určitú kapacitnú normu konštantné, ale fixné náklady na jednotku sa zo zvyšujúcou produkciou znižujú. Tento jav pri ktorom sa fixné náklady s rastúcim objemom na jednotku znižujú označujeme pojmom *degresia* fixných nákladov. Ďalším znakom celkových fixných nákladov je, že v danom časovom období sú stanovené v úrovniach, ale pri dosiahnutí určitej výrobnjej kapacity sa skokovo menia (Drury, 2004, s. 36; Horngren, 2012, s. 926)

Obrázok 4 Priebeh celkových fixných nákladov pri rôznych úrovniach výrobných kapacít (Popesko, 2008, s. 27)

Obrázok 5 Graf priebehu priemerných fixných nákladov (Popesko, 2008, s. 27)

V realite sa však podniky stretávajú aj s nákladmi, ktoré majú jak variabilnú tak aj fixnú zložku. Tieto náklady sa označujú ako semivariabilné, teda zmiešané náklady. Do tejto kategórie môžeme zahrnúť napríklad spotrebu elektrickej energie, kde sa fixná časť tejto energie sa využíva na technické účely ako je osvetlenie a variabilná časť na chod výrobných strojov. Ďalším príkladom zmiešaných nákladov sú aj platy obchodných zástupcov v prípade, že ich plat pozostáva s fixného platu plus variabilnej zložky ktorú tvoria provízie s predaja. (Drury, 2004, s. 37; Popesko, 2009, s. 41)

Dôležitosť delenia nákladov na variabilnú a fixnú zložku nastáva len v krátkom období. Tento fakt je zapríčinený tým, že v časovom období niekoľkých rokov môžeme fixnú časť nákladov ovplyvniť či už predajom výrobných zariadení alebo samotnej haly. Preto tieto fixné položky potom z dlhodobého hľadiska nadobúdajú variabilný charakter. (Popesko, 2009, s. 41)

Využitie znalostí o členení nákladov podľa závislosti na objemu výkonov praxi

Ako je zjavné s predchádzajúceho odseku riadenie variabilných a fixných nákladov je v praxi najčastejšie využívané pri rozhodovaní ohľadom zmeny kapacity. Hlavným záujmom spoločností je zistiť ako sa na základe zvýšenia objemu produkcie budú správať náklady, výnosy a zisk. Tieto rozhodovacie úlohy sa v odbornej terminológii nazývajú úlohy CVP (Costs - Náklady, Volume – objem, Profit - zisk). (Král, 2006, 80)

Pri hľadaní riešení týchto úloh je zásadným momentom analýza bodu zvratu. Určenie bodu zvratu je pre každú spoločnosť dôležitá hlavne, kvôli budúcim rozhodnutiam, pretože tento bod určuje stupeň aktivity, kedy podniku nevzniká zisk ani strata. Vyjadrenie bodu zvratu môže byť matematické ale aj grafické. (Král, 2006, s. 80, Popesko, 2008, s. 32)

Fibírová (2007, s. 170) pri vyjadrení bodu zvratu pomocou matematickej metódy dáva do pomeru celkové náklady a celkové výnosy s rovnakou hodnotou. V takom prípade je postup nasledovný:

$$CN = CV \quad (1)$$

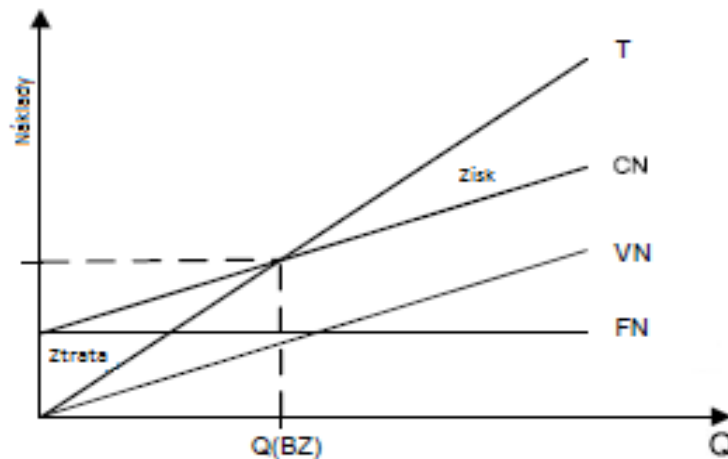
$$FN + v_j \times Q = c_j \times Q \quad (2)$$

$$Q_{BZ} = \frac{FN}{c_j - v_j} \quad (3)$$

pričom : Q – znázorňuje objem predaja v jednotkách množstva pri ktorom sa dosahuje bodu zvratu, FN – úhrnu výšku fixných nákladov, c_j – cenu jednotkovú, v_j – jednotkové variabilné náklady (Popesko, 2008, s. 33)

Z vyjadreného vzorca môžeme vidieť, že pre výpočet bodu zvratu je dôležité zistiť aký je rozdiel medzi cenou predávaného výrobku a jeho variabilnými nákladmi. Tento rozdiel sa potom využíva na pokrytie fixných nákladov podniku a v neposlednej rade aj na tvorbe zisku. V odbornej literatúre sa tento rozdiel nazýva aj krycí príspevok alebo príspevok na úhradu. (Popesko, 2008, s. 32-33)

Grafické znázornenie bodu zvratu zachytáva nasledujúci obrázok:

Obrázok 6 Graficky znázornená analýza bodu zvratu (Popesko, 2008, s. 32)

Z grafu vyplýva, že pri počte vyrobených kusov pred $Q(BZ)$ sa firma nachádza v zóne straty spôsobenej tým, že krycí príspevok nie je schopný uhradiť celé fixné náklady. Tato strata sa však s pribúdajúcim množstvom znižuje až dosiahne nulovej hodnoty v bode zvratu $Q(BZ)$. Po prekročení bodu zvratu, je spoločnosť schopná kryť svoje náklady a dostáva sa do ziskovej zóny. (Lang, 2005, s. 126)

2.5 Členenie nákladov z hľadiska rozhodovania

Členenie nákladov z hľadiska rozhodovania sa líši od predošlých členení hlavne tým, že nepracuje s vynaloženými nákladmi z minulosti ale s nákladmi spojenými s rozhodovaním do budúcnosti. Preto pri tomto členení nie je možné vychádzať z minulých účtovných výkazov a jedná sa teda o odhad budúcich nákladov zapríčinených rozhodnutiami alebo úkonmi, ktoré firma podnikne. (Popesko, 2008, s. 38)

Relevantné a irelevantné náklady

Relevantné náklady predstavujú tie budúce náklady, ktoré majú tendenciu meniť sa na základe zvolenej varianty, pre ktorú sa rozhodneme, zatiaľ čo irelevantné náklady sú tie, ktoré nebudú ovplyvnené týmto rozhodnutím. (Drury, 2004, s. 37)

Rozdielové náklady

Rozdielové náklady sú špecifickou formou relevantných nákladov. Ako ich názov napovedá jedná sa rozdiel nákladov pred realizovaním a po realizovaní nami vybranej zmeny (Kráľ, 2006, s. 83)

Utopené náklady (Sunk Costs)

Sú to náklady, ktoré vznikli na základe rozhodnutia vykonaného v minulosti, a ktoré nemožno zmeniť žiadnymi rozhodnutiami, ktoré budú vykonané v budúcnosti. Tento typ nákladov väčšinou vzniká ešte pred samotným zahájením podnikania pričom najčastejším príkladom sú odpisy budov a zariadení. (Kráľ, 2006, s. 77)

Oportunitné náklady

Oportunitné náklady nespotrebovávajú skutočné zdroje podniku, ale zameriavajú sa na vyčíslenie stratených alebo obetovaných príležitostí o ktoré spoločnosť prišla tým, že svoje obmedzené zdroje investovala do danej varianty. (Drury, 2004, s. 39)

Explicitné a implicitné náklady

Pod explicitnými nákladmi rozumieme všetky náklady, ktoré podnik eviduje v účtovníctve a ktoré je možné vyčíslieť. Na rozdiel od toho implicitné náklady sú nevyčísliteľné a nie sú zaznamenané v účtovníctve pretože, sa nejedná o skutočnú spotrebu zdrojov, no napriek tomu sú dôležité pre manažérske rozhodnutia. Príkladom implicitných nákladov sú náklady oportunitné. (Popesko, 2008, s. 44)

Prírastkové náklady

Prírastkové náklady majú v zásade podobný koncept ako marginálne (medzné) náklady. Hlavným rozdielom je, že prírastkové náklady predstavujú dodatočné náklady plynúce s prírastkom objemu produkcie zatiaľ čo marginálne náklady predstavujú dodatočné náklady spojené s pridaním jednej jednotky produkcie. (Drury, 2004, s. 39)

3 KALKULÁCIA NÁKLADOV

Riadenie nákladov sa stalo jednou s hlavných zbraní podnikov proti pretrvávajúcej hospodárskej kríze, zvyšujúcemu sa počtu konkurencie ale aj proti horším ekonomickým podmienkam. Podniky sú preto nútené neustále zefektívňovať riadenie svojich nákladov a tak aj svoju konkurencieschopnosť. Nasledujúca kapitola bude preto venovaná tematike riadenia nákladov, a to formou kalkulácií.

3.1 Pojem kalkulácia

Král (2006, s. 120) považuje kalkuláciu nákladov za jeden z najvýznamnejších nástrojov, ktorý pomáha zobrazit' vzťah vecnej a hodnotovej stránky podnikania. Definíciu pojmu kalkulácia vymedzujú uznávaný autori nasledovne:

„Kalkuláciu je možné definovať ako priradenie nákladu, marže, zisku, ceny alebo inej hodnotovej veličiny výrobku, službe, činnosti, operácii alebo inak naturálne vyjadrenej jednotke výkonu firmy, kalkulačnej jednotke či nákladovému objektu.“ (Popesko, 2009, s. 55)

„Kalkulácia je postup výpočtu nákladov respektíve ceny na jednotku produkcie (takzvanú kalkulačnú jednotku); a tiež písomný výsledok tejto činnosti.“ (Synek, 2011, s. 456)

„Kalkuláciou sa rozumie prepočet nákladov, marže, zisku, ceny alebo inej hodnotové veličiny na výrobok, prácu alebo službu, na činnosť alebo operáciu, ktorú je treba v súvislosti s ich uskutočnením previesť na podnikovo investičnú akciu alebo na inak naturálne vyjadrenú jednotku výkonu.“ (Král, 2006, s. 120)

S teoretického pohľadu zahŕňa predmet kalkulácie čiastočné alebo finálne výkony, ktoré podnik vyrába. S praktického pohľadu sa predmet kalkulácie modifikoval a kalkulujú sa iba najdôležitejšie druhy výkonov alebo ich skupiny. Predmet kalkulácie tak definujú kalkulačná jednotka a kalkulované množstvo. (Král, 2006, s. 122)

Kalkulačná jednotka je charakterizovaná ako jednotka výkonu alebo služby, vymedzená mernou jednotkou na ktorú sa kalkulujú náklady. (Synek, 2011, s. 456)

Kalkulované množstvo predstavuje stanovený počet kalkulačných jednotiek, pre ktoré sa zisťujú celkové náklady. (Popesko, 2008, s. 51)

3.2 Alokácia nákladov

Alokácia nákladov predstavuje priradovanie nákladov k príslušným objektom, ktoré sú za tento náklad zodpovedné. Nákladovým objektom sa pritom rozumie činnosť, aktivita, útvar, zákazník, manažérske rozhodnutie a nie len výkon tvorený podnikom. Alokácia nákladov má hlavne poskytnúť informácie týkajúce sa nákladov pripadajúcich na určitý objekt zo zreteľom na rozhodovaciu úlohu, ktorú je treba riešiť. (Kráľ, 2006, s. 126)

Rozlišujeme tri rôzne princípy alokácie nákladov:

- princíp príčinnej súvislosti – tento princíp je informačne najúčinnjší, lebo vychádza z úvahy, že každý výkon sa má zaťažovať len takými nákladmi, ktoré sám príčinne vyvolal.
- princíp únosnosti nákladov – tento princíp vychádza z úvahy pridelovať náklady do takej výšky do akej je daný nákladový objekt schopný tieto náklady uniesť napríklad v predajnej cene.
- princíp priemerovania – tento princíp by sa mal využívať v prípade, keď nemôžeme uplatniť princíp príčinnej súvislosti. Ako je z názvu zjavné princíp priemerovania sa snaží zistiť aké náklady pripadajú v priemere na výrobok. Jeho využitie je hlavne v predbežných prepočtoch a vo výsledných kalkuláciách. (Kráľ, 2006, s. 128-129)

Kráľ (2006, s. 129) považuje analýzu alokačných fáz ako jednu s možností ako spresniť pohľad na príčinu výrobných nákladov a ich možnú ovplyvniteľnosť. Za alokačnú fázu sa považuje tá časť celkového procesu priradovania nákladov, v ktorej sa vyjadruje príčinná súvislosť medzi nákladom a finálnym výkonom. Existujú tri fáze alokácie:

- a) Prvá fáza alokácie sa zameriava na priradovanie priamych nákladov takému nákladovému objektu alokácie, ktorý vyvolal ich vznik
- b) Druhá fáza alokácie sa zameriava na čo možno najpresnejšie vyjadrenie vzťahu medzi čiastočnými objektmi alokácie a zdrojom teda objektom, ktorý vyvolal ich vznik.
- c) Tretia fáza alokácie potom slúži na čo možno najpresnejšie vyjadrenie podielu nepriamych nákladov pripadajúcich na druh vyrábaného výkonu. (Kráľ, 2006, s. 129)

3.3 Štruktúra nákladov v kalkulácií

Štruktúra nákladových položiek, ktorá sa využíva na zistenie nákladov výkonov, je vyjadrená pre každý podnik zvlášť za pomoci kalkulačného vzorca. Kalkulačný vzorec pritom

nepredstavuje jednoznačne danú formu členenia nákladov, pretože v praxi sa spôsob rade-
nia nákladových položiek ale aj podrobnosti ich členenia zostavujú s ohľadom na využitie
kalkulácie. V súčasnosti preto existuje viacero druhov kalkulačných vzorcov, ktoré sa vyu-
žívajú s ohľadom na typ rozhodovacej úlohy. (Fibírová, 2007, s. 119)

Typový kalkulačný vzorec

1. Priamy materiál
2. Priame mzdy
3. Ostatné priame náklady
4. Prevádzková (výrobná) réžia

- 1.-4. Vlastné náklady výroby
5. Správna réžia

- 1.-5. Vlastné náklady výkonov
6. Odbytová réžia

- 1.-6. Úplne vlastné náklady výkonov
7. Zisk (strata)

- 1.-7. Predajná cena

Typový kalkulačný vzorec sa na našom území začal využívať ešte za čias centrálne pláno-
vaného hospodárstva, a to za účelom porovnateľnosti nákladov na centrálnej úrovni. Aj
v súčasnosti sa môžeme s podobným typom kalkulačného vzorca stretnúť vo viacerých
spoločnostiach. Jeho využitie je však limitujúce kvôli nedostačujúcej podrobnosti štruktúry
nákladov, čo zapríčiňuje nemožnosť jeho využitia pri riešení rozhodovacích úloh, ktoré
majú informačnú bázu v manažérskom účtovníctve. (Popesko, 2008, s. 57-58)

Retrográdny kalkulačný vzorec

Základná cena výkonu

- Dočasné cenové zvýhodnenia
- Zľavy zákazníkom (sezónne, množstvové, ...)

CENA PO ÚPRAVÁCH

-
- Náklady

ZISK

Typový kalkulačný vzorec prechádza od nákladov k cene, zatiaľ čo retrográdny z ceny vychádza. Zisk sa potom určí ako rozdiel medzi cenou a nákladmi. (Kráľ, 2006, s. 136)

Ostatné typy kalkulačných vzorcov

Medzi ostatné typy kalkulačných vzorcov patrí kalkulačný vzorec oddeľujúci fixné a variabilné náklady, ktorý sa využíva pri riešení rozhodovacích úloh založených na kapacite. Tento vzorec tiež umožňuje sledovať oddelene fixnú a variabilnú zložku nákladov. Ďalším kalkulačným vzorcom je dynamická kalkulácia, ktorá ďalej rozvíja predošlú kalkuláciu tým, že k nej pridáva oddelené sledovanie priamych a nepriamych nákladov a členenie podľa fáz reprodukčného procesu. Posledným typom kalkulačného vzorca je kalkulácia zo stupňovitým rozvrstvením fixných nákladov, ktorá sa odlišuje tým, že fixné náklady neberie ako celok, ale naopak sa snaží oddeliť fixné náklady spojené s princípom príčinnej súvislosti od ostatných princípov alokácie. (Kráľ, 2006, s. 137-138)

3.4 Metódy absorpčných kalkulácií

Fibírová (2007, s. 198) charakterizuje tieto kalkulácie ako metódy priradovania nákladov v súvislosti s vytvorením výkonu. Absorpčnými sú kalkulácie nazývané preto, že jednotlivé výkony pohlcujú variabilné aj fixné náklady, pričom nie je venovaná pozornosť odlišným príčinným súvislostiam vzniku fixných nákladov. Kalkulácie plných nákladov ako sa absorpčným kalkuláciám tiež prezýva, sú teda statickým zobrazením kalkulovaných hodnotových veličín výkonu.

Popesko (2008, s. 65) do absorpčných kalkulácií zaraďuje:

- Kalkuláciu delením
 - Jednoduchá (prostá)
 - S pomerovými (ekvivalentnými) číslami
- Kalkuláciu prirážkovú
- Kalkuláciu v združenej výrobe
 - Odpočítavacia metóda
 - Rozpočítavacia metóda
- Kalkuláciu fázovú
- Kalkuláciu postupnú

Kalkulácia delením

Jednoduchá (prostá) kalkulácia delením

Je najjednoduchším typom kalkulácií, keď jej výpočet spočíva v sčítaní všetkých nákladov a ich delbou medzi všetky vyprodukované jednotky v danom období rovným dielom. Hlavnými užívateľmi prostej kalkulácie sú podniky založené na jednoduchej hromadnej výrobe toho istého výrobku ako sú cementárne, elektrárne alebo kameňolomy. (Lang, 2005, s. 86-87)

Kalkulácia delením s pomerovými (ekvivalentnými) číslami

Tato kalkulácia sa využíva v prípade, keď sa v rovnakom výrobnom procese vyrába niekoľko rôznych druhov príbuzných výrobkov z rovnakých základných surovín. Tieto príbuzné výrobky sa môžu líšiť napríklad veľkosťou, farbou, rozmerom alebo kvalitou. Náklady podnik stanoví na základe jedného vybraného výrobku, ktorý bude mať ekvivalent nákladov = 1. Ostatné náklady na výrobky sa potom určia pomocou pomerových čísel k tomuto ekvivalentu na základe zvolenej vlastnosti – napríklad veľkosti. (Lang, 2005, s. 89; Popesko, 2008, s. 66)

Kalkulácia prirážková

Prirážková kalkulácia je v súčasnosti najčastejšie využívanou formou kalkulácií. Využíva sa v podnikoch, kde sa vyrábajú aspoň dva charakterovo a nákladovo odlišné výkony. Tomuto členeniu výkonov sa prispôsobila aj samotná kalkulácia. Zatiaľ, čo priame náklady sa priradujú priamo kalkulačnej jednotke, režijné náklady sa prepočítavajú pomocou prirážky vzťahujúcej sa na peňažne alebo naturálne vyjadrenú rozvrhovú základňu. (Popesko, 2008, s. 68)

Kalkulácia nákladov v združenej výrobe

V niektorých podnikoch môžu pri určitom výrobnom procese vznikajú spoločne s výrobou hlavných výrobkov aj užitočné vedľajšie produkty. Proces pri ktorom sa vyrába svietiplyn je jedným z príkladov, pretože pri jeho výrobe vzniká koks, decht, benzol a mnoho ďalších surovín. Vzniknuté združené náklady sa v praxi potom rozdeľujú na jednotlivé výrobky dvoma metódami, a to metódou odpočítavaciou alebo rozpočítavaciou. (Lang, 2005, s. 98)

Odpočítavacia metóda

Hlavnou myšlienkou tejto metódy je odpočítanie tržieb vedľajších produktov výroby od celkových nákladov výroby. Zostatkové náklady potom preberá hlavný výrobok, ktorého

jednotkové náklady sa stanovujú za pomoci kalkulácie delení. Táto metóda je možná len u výroby v ktorej existuje jeden hlavný výrobok a ostatné výrobky sú považované za vedľajšie. (Lang, 2005, s. 98)

Rozpočítavacia metóda

V situáciách kedy medzi hlavnými a vedľajšími produktmi neexistuje žiadny vzťah nadradenosti a podradenosti, ale rovnováha, je použitie odpočítavacej metódy nemožné. V takom prípade sa celkové náklady rozpočítavajú pomocou ekvivalentných čísiel na základe skutočnej užitočnej hodnoty jednotlivých výrobkov. (Lang, 2005, s. 100; Popesko, 2008, s. 72)

Fázová kalkulácia

Fázová kalkulácia je typická pre podniky, ktoré majú členitý výrobný proces pozostávajúci z viacerých fáz, pričom každá fáza prepočítava náklady samostatne jednoduchou metódou kalkulácie. Celkové náklady produktu, sa tak potom určujú ako súčet čiastkových nákladov z každej fázy. (Popesko, 2008, s. 73)

Postupná kalkulácia

Podniky v ktorých sú výrobné stupne od seba technologicky a organizačne oddelené využívajú takzvanú postupnú metódu kalkulácie. Pri tejto kalkulácii každý stupeň výroby končí produktom, ktorý môže byť buď predaný alebo využitý ako polotovar do ďalšej výroby. Celkové náklady tak vznikajú kumuláciou nákladov jednotlivých stupňoch a ich finálna hodnota je zobrazená až poslednom stupni. (Popesko, 2008, s. 75)

3.5 Metóda kalkulácie variabilných nákladov

Kalkulácia variabilných nákladov vznikla ako odpoveď na problémy, ktoré sú spojované s kalkuláciami plných nákladov. Hlavné problémy týchto kalkulácií zahrňujú neschopnosť rozhodnúť, či je výhodnejšie súčiastku vyrobiť alebo kúpiť, stanovenie dolných limitov cien predávaných výkonov alebo nesprávne zvolená rozvrhová základňa v prirážkových kalkuláciách. Kalkulácia variabilných nákladov poskytuje jednoduché riešenie týchto problémov, pretože nepriradzuje fixnú časť režijných nákladov kalkulačným jednotkám, ale túto časť fixných nákladov priradzuje časovému obdobiu, v ktorom slúžili na zaistenie chodu podniku.

Tiež počíta iba s neúplnými nákladmi do ktorých patria jednotkové náklady a variabilná časť nákladov režijných. Vďaka tomu, úhrada fixných nákladov nastáva až z rozdielu výnosov a variabilných nákladov bez ohľadu na objem produkcie. Zisk sa preto na rozdiel od predošlých kalkulácií vyčísľuje na celý objem produkcie a nie na každú jednotku produkcie zvlášť. (Kráľ, 2006, s. 151-152; Popesko, 2008, s. 80)

Podmienkou pre využitie tejto metódy je znalosť predajnej ceny a priemerných variabilných nákladov výrobku, ktorých rozdiel sa využíva na stanovenie krycieho príspevku. Výška príspevku potom určuje, akú veľkú časť fixných nákladov a tvorby zisku je schopný daný výrobok uhradiť. (Popesko, 2008, s. 80)

Vyjadrenie krycieho príspevku a marže je nasledovné:

$$u = c_i - n_{vi} \quad (4)$$

$$U = CV - VN \quad (5)$$

u príspevok na úhradu výrobku

c_i cena jednotky výrobku i

n_{vi} variabilné náklady na jednotku výrobku i

U celková marža

CV celkové výnosy

VN variabilné náklady

CENA VÝROBKU			
Celkové náklady			Zisk
Priame náklady	Režie		
HRUBÉ ROZPÄTIE			
Priame náklady	Variabilná réžia	Fixná réžia	Zisk
Variabilné náklady		PRÍSPEVOK NA ÚHRADU fixných nákladov a zisku	

Obrázok 7 Štruktúra nákladov v kalkulácii variabilných nákladov (Popesko, 2008, s. 81)

Metóda variabilných nákladov sa v praxi ešte ďalej rozdeľuje na jednostupňovú a viacstupňovú. Rozdiel medzi týmito dvoma metódami je v práci s fixnými nákladmi. Zatiaľ, čo pri jednostupňovej metóde berieme fixné náklady ako jeden nedeliteľný celok, u viacstupňovej ich ďalej rozdeľujeme podľa oprávnenosti alebo účinnosti vynaloženia do nasledujúcich 6 vrstiev:

- výrobné fixné náklady,

- *fixné náklady skupiny výrobkov,*
- *fixné náklady nákladového strediska,*
- *oborové fixné náklady,*
- *podnikové fixné náklady,*
- *kalkulované a platené fixné náklady.* (Lang, 2005, s. 123)

3.6 Activity Based Costing a Activity Based Management

3.6.1 Activity Based Costing

Activity Based Costing je modernou nákladovou metódou, ktorá sa snaží odstrániť chyby, ktoré vznikajú pri riadení nákladov za pomoci tradičných nákladových systémov. Jej hlavnou myšlienkou je návrat k vzťahu príčiny a následku. Za vznik nákladov sa nepovažujú jednotlivé výkony ale za náklad sa považujú činnosti alebo aktivity, ktoré viedli k vzniku týchto výkonov. Tato metóda si vyžaduje je oveľa sofistikovanejšia a časovo náročnejší prístup ako klasické metódy kalkulácií, pretože sú pre ňu nevyhnutné detailné znalosti a poznatky o priebehu konkrétnych činností, postupoch a procesoch vo vnútri podniku. (Drury, 2004, s. 60, Popesko, 2008, s. 90)

S metódou ABC sa viaže hneď niekoľko pojmov, ktoré je nutné zdefinovať. Sú to pojmy aktivita, činnosť a proces.

„Aktivita predstavuje elementárny prvok podnikateľského procesu, ktorý je možné vymedziť minimálne z hľadiska nákladov, ktoré sú potrebné v súvislosti s jeho zaistením vynaložiť, ale prípadne aj z hľadiska merateľného výkonu, ktorý je výsledkom tejto aktivity.“ (Kráľ, 2006, s. 169)

„Činnosťou sa rozumie systémové spojenie jednotlivých aktivít, ktoré predstavuje funkčnú alebo účelovo vymedzenú časť podnikových procesov.“ (Šoljaková, 2003, s. 26)

„Proces je možné charakterizovať ako systémové prepojenie činností.“ (Šoljaková, 2003, s. 26)

Pri aplikácii kalkulácie ABC se postupuje nasledovne:

1. Prvým krokom je priradenie vynaložených nepriamych nákladov k jednotlivým aktivitám. Toto priradenie prebieha na základe vzťahovej veličiny nákladu (Resource Cost Driver.)

2. V ďalšom kroku sa ku každej aktivite zistia celkové náklady (Cost Pool), dôjde k vymedzeniu vzťahovej veličiny aktivity (Activity Cost Driver) a stanovia sa náklady na jednotku aktivity.
3. Posledným krokom je samotný výpočet nákladov na predmet alokácie (výkon, službu, zákazníka), ktorý sa vypočíta ako náklady na jednotku aktivity vynásobené objemom aktivity, ktorú vyžaduje predmet alokácie. (Popesko, 2008, s. 94; Šoljaková, 2003, s. 31-32)

Ako každá metóda aj metóda ABC má svoje prednosti a obmedzenia. Medzi výhody patrí, možnosť porovnania nákladovej náročnosti aktivít s ich prínosmi, vďaka čomu vytvára tlak na elimináciu aktivít, ktoré sú neefektívne alebo dokonca vytvárajú zápornú pridanú hodnotu. Ďalšou výhodou je jej schopnosť skvalitniť rozpočty režijných nákladov, ktoré sa nemenia na základe zmeny objemu vyprodukovaných výkonov. Naproti tomu najväčšou nevýhodou je samotná náročnosť metódy. Čím podrobnejšie sa podnik snaží rozdeľovať jednotlivé aktivity, tým sa táto metóda stáva náročnejšou na rozsah zisťovaných údajov. Veľký problém môže nastať aj pri samotnom priradovaní nákladov, kedy pri podrobnejšej analýze nastane situácia v ktorej je možné náklady priradiť viacerým aktivitám. (Kráľ, 2006, s. 174-177)

3.6.2 Activity Based Management

Vďaka metóde ABC získavajú podniky široké spektrum informácií, ktoré však nie sú vždy len nákladového charakteru. Z tohto pohľadu prestáva byť jediným cieľom nákladového systému kalkulovanie nákladov, ale stáva sa ním aj podpora rozhodnutí. Takto chápaný prístup k nákladovému systému začal byť považovaný za samostatnú oblasť podnikového riadenia a v súvislosti ku vzťahu k ABC metóde sa začalo používať označenie - riadenie podľa aktivít (ABM).

Využitie metódy ABC/M nastáva pri rozhodnutiach týkajúcich sa využitia ekonomických zdrojov podniku so zameraním do budúcnosti, pri rozhodovaní ohľadom návrhu a obhajoby ceny, pre úlohy vychádzajúce zo znalosti plných výrobných nákladov a v mnoho ďalších prípadoch. (Popesko, 2008, s. 98)

II. PRAKTICKÁ ČASŤ

4 CHARAKTERISTIKA FIRMY DCA THERM, A. S.

Spoločnosť DCa THERM, a. s. je relatívne malý podnik, no napriek tomu patrí už niekoľko rokov medzi top 250 najvýkonnejších slovenských výrobných podnikov. Hlavným predmetom činnosti spoločnosti je výroba, rozvod a predaj tepelnej energie, čo vysvetľuje schopnosť podniku držať sa stabilne výkonnostne vysoko a to aj napriek pretrvávajúcej hospodárskej recesii. Toto odvetvie je totiž vcelku stabilné s dostatočne veľkým počtom stálych odberateľov. Spoločnosť bola založená zo základným imaním v hodnote 389 028 EUR. Keďže sa jedná o akciovú spoločnosť bolo toto imanie rozdelené na 11 442 kusov akcií s hodnotou 34 EUR na akciu. (Interné materiály)

4.1 Základné údaje o spoločnosti

Názov firmy:	DCa THERM, a. s.
Sídlo firmy:	Štúrova 76/11, 018 41 Dubnica nad Váhom
IČO:	360 13 862
DIČ:	2020438310
Právna forma:	akciová spoločnosť
Deň zápisu do OR:	26. novembra 1996
SK NACE:	35300 (Interné materiály)

4.2 História spoločnosti

Na základe zakladateľskej zmluvy bola akciová spoločnosť DCa THERM zapísaná do obchodného registru dňa 26. novembra 1996, kedy bola zahájená aj jej činnosť. Pri začatí podnikania bola jedinou výrobnou náplňou spoločnosti výroba, rozvod a predaj tepelnej energie z vlastných centrálnych zdrojov tepla na území mesta Dubnica nad Váhom.

Ku koncu roka 2000 získala spoločnosť výsadné postavenie vo výrobe tepla na území celého mesta, vďaka tomu, že pohltila konkurenčné firmy s rovnakým predmetom podnikania. Od roku 2002 má spoločnosť majoritného vlastníka, čo malo za následok najmä zvýšenie stability v oblasti rozhodovania.

V roku 2005 sa začali rozvíjať ďalšie odvetvia výrobnjej činnosti a to v oblasti realít a strojárskjej výroby, ktorá má na území stredného Považia dlhodobú tradíciu. Popri klasic-

kom obrábaní sa začala spoločnosť špecializovať aj na opravy a generálky hydrotechnických zariadení a to prevažne vodných elektrární.

V roku 2010 dokázala spoločnosť rozšíriť svoju činnosť v oblasti výroby tepla o novú lokalitu v obci Lednické Rovne, ktorá je vzdialená od sídla spoločnosti 20 kilometrov. Jednalo sa o prevzatie tepelného hospodárstva od firmy RONA, a. s., ktoré prešlo následnou modernizáciou tepelných zariadení.

V súčasnosti spoločnosť pracuje na rozšírení svojho portfólia a to o výrobu elektrickej energie. V tomto snažení jej pomáha súčasný trend podpory vysokoúčinnnej výroby elektrickej energie a tepla za pomoci kogeneračných jednotiek. Cieľom investičných zámerov firmy je stabilizovať cenovú hladinu predávaného tepla, a to na základe kladného finančného efektu spojeného s predávaním vyprodukovanej elektrickej energie.

Posledné roky sú vo firme obdobím stability aj v oblasti fluktuácie pracovníkov. Firma v súčasnosti zamestnáva 45 zamestnancov, ktorých počet sa ustálil a zostal nemenný posledné tri roky. Hlavnou príčinou tejto stabilizácie je úspešná aplikácia nových riadiacich a regulačných procesy zameraných na bez obslužné zariadenia najmä v oblasti výroby tepla. (Interné materiály)

4.3 Súčasne postavenie spoločnosti a odvetvia na trhu SR

V súčasnej dobe je spoločnosť DCa THERM najväčším výrobcom tepla pre vykurovanie a ohrev TV (teplej vody) v meste Dubnica nad Váhom. Firma spadá do odvetvia tepelnej energetiky, ktorá má výhradné postavenie na trhu Slovenskej republiky. Keďže sa jedná o odvetvie s výhradným postavením, spoločnosti podnikajúce v tomto odvetví sú povinné dodržiavať regulácie zo strany štátu, ktoré majú za následok deformáciu podnikateľského prostredia. Prevádzkové náklady sú totižto ošetrené vyhláškou 219/2011 ktorú stanovil URSO (úrad pre reguláciu siet'ových odvetví), pre dané obdobie (rok 2012 až 2016) a ktorá stanovuje cenovú reguláciu v tomto odvetví.

Kvôli tomuto obmedzeniu sa preto spoločnosť v boji proti konkurencii zameriava na zvyšovanie kvality poskytovaných služieb svojim zákazníkom. V tejto oblasti dosiahla spoločnosť aj certifikát normy kvality ISO 9001:2009. (Interné materiály)

Stratégie firmy

Spoločnosť má vytvorenú krátkodobú a dlhodobú stratégiu, ktoré sa snaží dosiahnuť. Krátkodobá stratégia je stanovená na 2 roky a jej cieľom je racionalizácia výrobných postupov

so zameraním na zníženie ceny v oblasti výroby tepla. Tuto stratégiu považuje firma za jeden zo základných elementov udržania trhu a zákazníka.

Dlhodobou stratégiou firmy je hľadanie nových podnikateľských aktivít mimo oblasti výroby tepla. Účelom tejto stratégie je zabezpečenie väčšej diverzifikácie príjmov a tiež snaha o znižovanie rizika spojeného zo zameraním na jednu podnikateľskú aktivitu. (Interné materiály)

4.4 Podnikateľská činnosť spoločnosti DCa THERM, a. s.

4.4.1 Výrobné činnosti

Výrobná činnosť spoločnosti sa rozdeľuje do dvoch oblastí:

Oblasť výroby, rozvodu a predaja tepelnej energie

Výrobný program tejto oblasti je tvorený na základe zmluvy medzi spoločnosťou a odberateľmi s minimálnou dobou trvania jeden rok. Jedná sa o poskytovanie služieb formou dodávky tepelnej energie prevažne pre bytové priestory.

Obrázok 8 Kotle GKS Eurotwin K 1250

(Výročná správa, 2012)

Oblasť strojárskkej a zámočnickej výroby

V oblasti strojárstva pracuje firma na báze zákazkovej výroby. Výrobná činnosť je veľmi rozmanitá a závisí priamo od požiadaviek jednotlivých zákaziek. Často sa jedná o strojné opracovanie zvarencov, ktoré sa ďalej využívajú pre konštrukčné účely. Ďalej do výrobnjej činnosti patria aj opravy a montáže veľkých hydrotechnických zariadení, a výroba kovových zvaraných konštrukcií ako sú schodiskové telesá, zábradlia, mreže alebo rámy. Firma

tiež ponúka aj povrchovú úpravu kovových dielov a to tryskaním, náterom, termickými nástrekmí alebo galvanickými povlakmi. Poslednú skupinu zákaziek tvorí výroba strojných zariadení ako sú hydraulické lisy na lepenie masívu dreva alebo kosačky na kosenie porastov vodných plôch pre vodné hospodárstvo.

Obrázok 9 Hydrotechnologické zariadenie

(Výročná správa, 2012)

4.4.2 Nevýrobná činnosť – oblasť prenájmu realít

Spoločnosť prenajíma svoje reality na základe vopred uzavretej zmluvy s nájomcom. Ponúkaný je prenájom nebytových priestorov pre výkon administratívnych činností, obchodné a skladovacie priestory, a priestory pre realizáciu výrobných činností. Keďže sa jedná o nebytové priestory je prenájom určený iba pre podnikateľské subjekty a živnostníkov.

Obrázok 10 Využitie prenájomové priestory

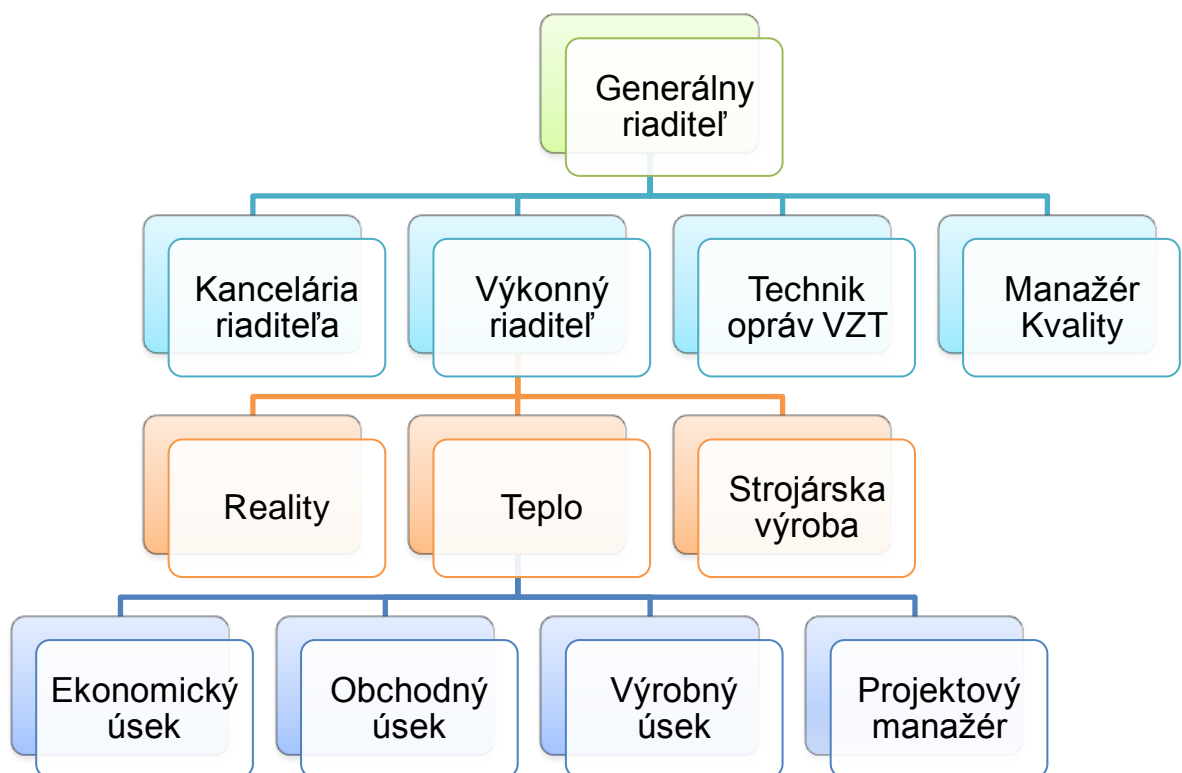
(Výročná správa, 2012)

4.4.3 Odberatelia

Medzi hlavných odberateľov tepla patria správcovské spoločnosti bytových domov, mestské a štátne inštitúcie. Zvyšok tvorí podnikateľský sektor v oblasti mesta Dubnica nad Váhom. V strojárskej výrobe je najväčším odberateľom firma Slovenské elektrárne, ktorej väčšinovým vlastníkom je taliansky gigant Enel. U prenájmu budov sú hlavnými zákazníkmi záhradkárske a strojárске firmy ako sú Agroteam, s.r.o., ARC laser, s.r.o. alebo Rezmat, s.r.o. (Interné materiály)

4.5 Organizačná štruktúra

Organizačná štruktúra zostala nemenná od založenia podniku v roku 1996. Jedná sa o takzvanú plochú organizačnú štruktúru, ktorá je charakteristická malým počtom stupňov riadenia a súčasne širším rozsahom riadiacich funkcií. Jej výhodou je dobrá prehľadnosť a pomerne krátke komunikačné cesty medzi jednotlivými úrovňami riadenia.

Obrázok 11 Organizačná štruktúra spoločnosti DCa THERM, a. s.

(Vlastné spracovanie)

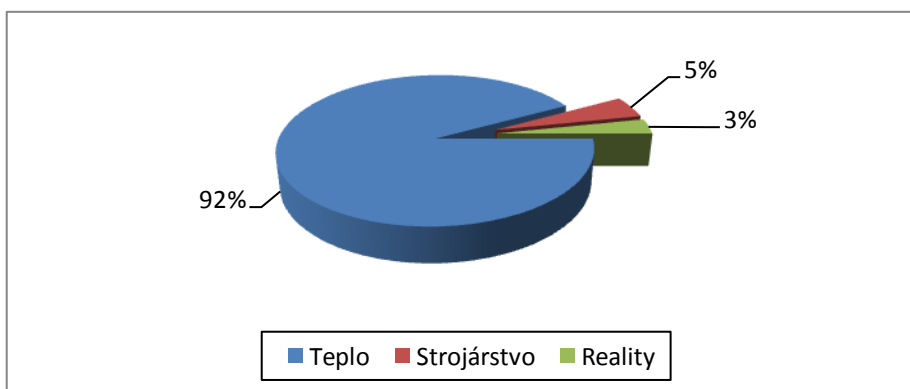
5 ANALÝZA NÁKLADOV A ICH RIADENIE V PODNIKU

Tato kapitola bakalárskej práce bude venovaná analýze nákladov a ich riadeniu v spoločnosti DCa THERM, a. s. Na začiatku analýzy popíšem spôsob rozdelenia a evidencie nákladov, tak ako prebieha vo firme. Potom sa budem zaoberať samotným vývojom nákladov za posledné tri roky. Následne budem analyzovať druhové členenie nákladov, tak ako ho firma zachytáva vo výkazoch. Ďalej bude nasledovať analýza variabilných a fixných nákladov so stanovením bodu zvratu. Posledná kapitola bude venovaná výpočtu marže a príspevku na úhradu v jednotlivých oblastiach podnikateľskej činnosti spoločnosti.

Cieľom tejto práce je zistiť, ktoré oblasti firemnej aktivity sú ziskové a ktoré naopak stratové. Na základe príspevku na úhradu potom určiť, či stratové oblasti majú schopnosť vytvárať krycí príspevok a byť aspoň tak užitočné pre firmu.

5.1 Rozdelenie, evidencia a riadenie nákladov

V spoločnosti DCa THERM, a. s., zabezpečuje rozdeľovanie, evidenciu a riadenie nákladov ekonomický úsek. Prvým krokom tohto úseku je rozdelenie nákladov podľa oblasti, do ktorej patria a to buď do oblasti tepla, strojárstva alebo realít. Náklady sa potom sledujú oddelene pomocou špecializovaného softwaru, ale aj súhrne vo výkaze zisku a straty. Vďaka rozdeľovaniu nákladov do oblastí dochádza k rôznemu prístupu členenia a riadenia týchto nákladov. V oblasti výroby tepla je firma povinná náklady členiť na variabilné a fixné na základe predpísanej vyhlášky URSO 219/2011. V oblastiach strojárstva a realít však firma nie je povinná toto členenie využívať a preto pristúpila k členeniu týchto nákladov pomocou druhového členenia. Príčinou využitia druhové členenia je malý podiel týchto nákladov na celkových nákladoch spoločnosti ako znázorňuje obrázok (Obr. 12).

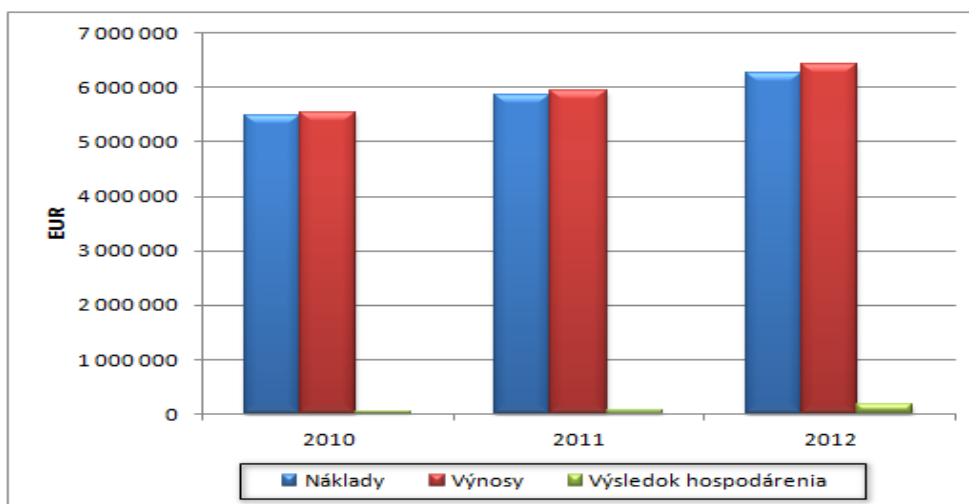
Obrázok 12 Podiel jednotlivých oblastí podnikania na celkových nákladoch v % (Vlastné spracovanie)

5.2 Vývoj nákladov za roky 2010 -2012

V tejto podkapitole sa budem zaoberať vývojom celkových nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia za obdobie posledných troch rokov podnikania firmy. V nasledujúcej tabuľke (Tab. 2) sú celkové náklady ešte ďalej rozdeľované na prevádzkové, finančné a mimoriadne náklady. Keďže sa jedná o výrobnú firmu, je jasné že najväčšiu časť (79%) prevádzkových nákladov tvorí práve výrobná spotreba. Náklady vo finančnej oblasti sú potom tvorené s viac ako 80% nákladovými úrokmi, ktoré firma spláca s bankových úverov použitých na nákup nových technológií v oblasti výroby tepla.

Tabuľka 2 Vývoj nákladov, výnosov a VH pred zdanením v rokoch 2010 - 2012 (Výročná správa, 2012)

V celých [€]	2010	2011	2012
Prevádzkové náklady	5 431 523	5 832 027	6 220 294
Finančné náklady	62 950	43 571	38 444
Mimoriadne náklady	0	0	0
Náklady celkom	5 494 473	5 875 598	6 258 738
Výnosy	5 537 561	5 937 562	6 436 410
Výsledok hospodárenia	43 088	61 964	177 672
% podiel nákladov k výnosom	99,2%	99,0%	97,2%

Obrázok 13 Vývoj nákladov, výnosov a VH počas rokov 2010 – 2012 (Výročná správa, 2012; Vlastné spracovanie)

Ako je možné sledovať z predchádzajúceho obrázku (Obr. 13), celkové náklady sa počas celého sledovaného obdobia blížila celkovým výnosom spoločnosti. Tento fakt zapríčiňuje

viacero skutočností. Prvým dôvodom je cenová regulácia, ktorá v hlavnej oblasti podnikania spoločnosti, ktorou je výroba tepla definuje výšku zisku na jednotku dodaného tepla. Ďalším z dôvodov je zákazková výroba v oblasti strojárstva, ktorá v dobe pretrvávajúcej hospodárskej krízy nemá dostatočný počet zákaziek a tvorí stratu. Mimoriadnym vplyvom, ktorý ovplyvnil výšku nákladov boli potom investície, ktoré firma v posledných rokoch uskutočnila. Jednalo sa hlavne o rok 2010 a 2011 kedy firma nakúpila dve dvojice kondenzačných kotlov s inštalovaným výkonom 5 megawattov. Tento fakt potvrdzuje aj rok 2012 kedy sa VH (výsledok hospodárenia) zvýšil pri nevykonávaní investičnej činnosti na úroveň 2,8%.

5.3 Analýza druhového členenia nákladov firmy

Tak ako väčšina podnikateľských subjektov aj spoločnosť DCa THERM, a. s. využíva druhové členenie nákladov pre potreby zostavenia výkazu zisku a straty. S tohto dôvodu sa budem druhovému členeniu nákladov viac venovať v tejto podkapitole. Teoretické zadefinovanie druhového členenia nákladov poskytuje teoretická časť bakalárskej práce v podkapitole 2.1.

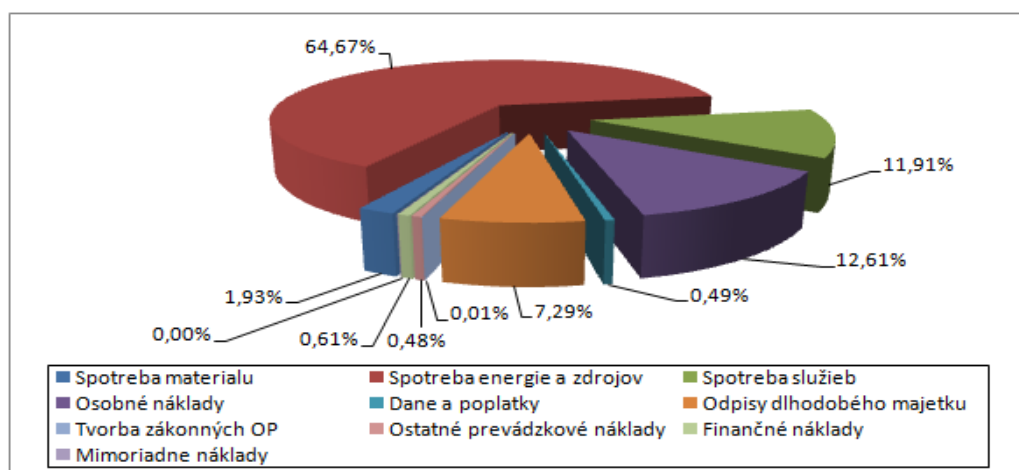
Nákladovými druhmi vyskytujúcimi sa v podniku sú:

- I. Spotreba materiálu** – do tohto nákladového druhu spoločnosť zahrňuje spotrebu materiálu vo forme prevažne hutných polotovarov, spotrebu chemikálií v oblasti tepla, spotrebu režijného materiálu, spotrebu kancelárskych potrieb, tlačív a odbornej literatúry, spotrebu pohonných hmôt, spotrebu náradia a krátkodobého hmotného majetku.
- II. Spotreba energie a zdrojov** – zahŕňa veľkoodber a maloodber zemného plynu, odber propánu, elektrickej energie a technologickej vody.
- III. Spotreba služieb** – do spotreby služieb spadajú náklady spojené s opravami a udržiavaním, cestovné náklady, náklady na reprezentáciu, náklady spojené s reklamnými predmetmi, náklady na nájmom, náklady na revízie, na technologické stočné, na telefónne hovory a poštovné poplatky, na poradenstva a školenia, na audit účtov, na zrážkovú vodu a náklady spojené s ostatnými službami.
- IV. Osobné náklady** – zahrňujú priame mzdy, vyplácanie nemocenskej do 10 dní, odmeny členom orgánom spoločnosti, zákonné sociálne poistenie, zákonné sociálne náklady.

- V. **Dane a poplatky** – do tohto nákladového druhu spadá daň z motorových vozidiel, daň z nehnuteľností, poplatky za znečistenie ovzdušia, poplatky za odpady, ostatné pokuty a penále a ostatné poplatky.
- VI. **Odpisy dlhodobého majetku** – patria sem odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku.
- VII. **Tvorba zákonných opravných položiek** – patria sem zákonne opravné položky.
- VIII. **Ostatne prevádzkové náklady** – zahŕňajú poistenie majetku, manká a škody z prevádzkovej činnosti, príspevky do zväzu a ostatné prevádzkové náklady.
- IX. **Finančné náklady** – do finančných nákladov patria bankové úroky, leasing, ostatné finančné náklady. (Interné materiály)

Tabuľka 3 Druhovú členenie nákladov firmy DCa THERM, a. s. za rok 2012
(Výročná správa, 2012; Vlastné spracovanie)

Náklady	v [€]	podiel [%]
Spotreba materiálu	121 070	1,93%
Spotreba energie a zdrojov	4 047 830	64,67%
Spotreba služieb	745 224	11,91%
Osobné náklady	789 062	12,61%
Dane a poplatky	30 369	0,49%
Odpisy dlhodobého majetku	456 284	7,29%
Tvorba zákonných OP	446	0,01%
Ostatné prevádzkové náklady	30 009	0,48%
Prevádzkové náklady	6 220 294	99,39%
Finančné náklady	38 444	0,61%
Mimoriadne náklady	0	0,00%
Náklady celkom	6 258 738	100,00%

Obrázok 14 Druhovú členenie nákladov (Vlastné spracovanie)

Z tabuľky (Tab. 3) a obrázku (Obr. 14) je jasne vidieť, že prevažnú časť prevádzkových ale aj celkových nákladov tvorí spotreba energie a zdrojov, ktorá presahuje hranicu 64%. Takto vysoký podiel je spôsobený hlavnou výrobnou činnosťou podniku, ktorou je výroba tepla. Na výrobu tepelne energie je potrebný ekonomický zdroj, ktorým je v tomto prípade zemný plyn. Druhou najväčšou položkou sú osobné náklady, ktoré však svojou hodnotou presahujúcou 12% nie sú ničím neobvyklým v odvetví, v ktorom spoločnosť podniká. Najväčšiu časť týchto nákladov tvoria priame mzdy pracovníkov v oblasti tepla a riadiacich pracovníkov. Poslednou položkou presahujúcou hranicu 10% je spotreba služieb. Na týchto nákladoch sa najviac podieľajú opravy a udržiavanie rozvodov tepla.

5.4 Analýza variabilných a fixných nákladov

V tejto analýze sa budem zaoberať variabilným a fixným členením nákladov v oblasti výroby tepla. Firma člení tuto výrobu tepla na hlavnú oblasť, ktorou je Dubnica nad Váhom a vedľajšiu oblasť, ktorou sú Lednické Rovne. Keďže sú Lednické Rovne len vedľajšou oblasťou nebudem sa nimi ďalej zaoberať.

Firma je povinná využívať toto členenie na základe vyhlášky URSO 219/2011. Keďže sa jedná o hlavný predmet podnikania spoločnosti, rozhodol som sa tieto náklady podrobnejšie analyzovať a stanoviť pre firmu bod zvratu. Podrobnejšie vysvetlenie variabilných nákladov, fixných nákladov a bodu zvratu sa nachádza v teoretickej časti v podkapitole 2.4.

Tabuľka 4 Variabilné náklady v oblasti výroby tepla za rok 2012 (Interné materiály; Vlastné spracovanie)

2012	Plán	Skutočnosť	Plnenie[%]
Celkové množstvo tepla na výstupe [kWh]	68 917 000	65 505 258	95%
VARIABILNÉ NÁKLADY	[€]	[€]	[%]
1. Variabilné náklady na priamy materiál	3 804 250	3 368 081	88,5%
Zemný plyn	3 804 250	3 368 081	88,5%
2. Ostatné variabilné náklady	220 837	232 942	105,5%
Elektrina	198 487	183 622	92,5%
Voda	15 850	44 554	281,1%
Technologické hmoty	6 500	4 766	73,3%
Celkové variabilné náklady	4 025 087	3 601 023	89,5%
Variabilné náklady na jednotku [kWh]	0,058405	0,054970	

Z tabuľky (Tab. 4) je jasne vidieť, že spoločnosť variabilné náklady podrobnejšie delí. V porovnaní s druhovým členením, kde boli celé variabilné náklady zahrnuté v položke spot-

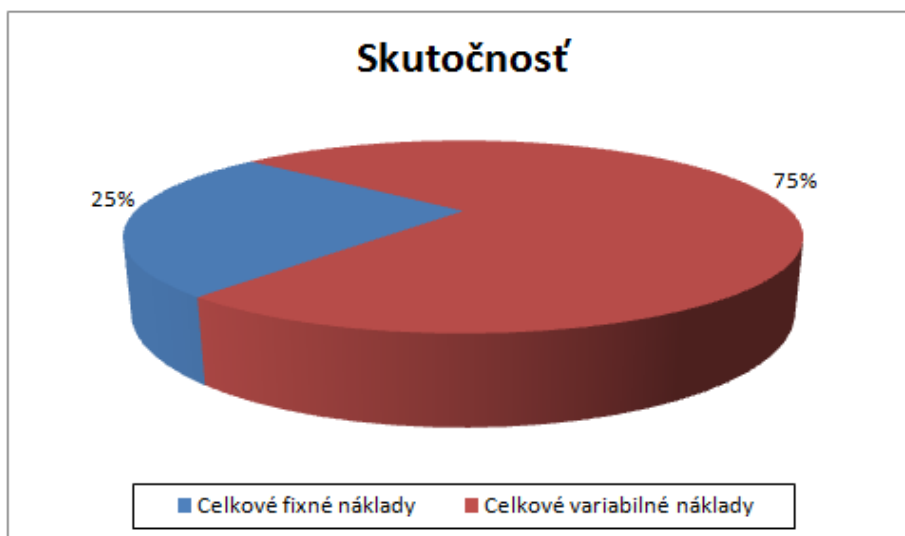
reba energie a zdrojov je toto členenie teda presnejšie. Pri porovnaní plánovaného a skutočne vyprodukovaného tepla v percentách je možné pozorovať rozdiel 5%. Tento rozdiel je však v rámci normy a je spôsobený tým, že spoločnosť zostavuje plán na základe objednávok zákazníkov, ktoré musia byť uzavreté do konca septembra predchádzajúceho roku. Skutočné vyprodukované množstvo však závisí od počasia v sledovanom roku. Cenový návrh sa potom musí predložiť URSO v októbri roka predchádzajúceho, roku na ktorý je plán tvorený. URSO potom odsúhlasí na základe vyhlášky 219/2011 cenu za dodávku tepla, ktorá sa mení v závislosti na veľkosti objemu produkcie tepla. Vďaka tomu URSO reguluje ceny vyprodukovaného tepla pre zákazníkov a aj zisky firiem poskytujúcich tieto služby. Pri ďalšom porovnávaní je možné vidieť, že pri znížení vyprodukovaného množstva o 5% dokázala firma ušetriť viac ako 10% na položke zemného plynu, čo malo za následok aj zníženie celkových variabilných nákladov. Toto šetrenie je spôsobené efektívnejším využitím zdrojov vďaka novým kotlom, ktoré boli inštalované v máji a októbri roku 2011. Ďalšou položkou, ktorú je možné pozorovať sú náklady spojené s vodou (teplonosné médium), ktoré sa oproti plánu viac ako zdvojnásobili čo má na svedomí neočakávaná poruchovosť v oblasti rozvodov u koncových užívateľov. Poslednou položkou, ktorá sa viac ako o 15% odlišuje od plánu sú technologické hmoty. Zníženie je však pozitívne a bolo dosiahnuté efektívnejším využitím chemikálií na úpravu teplonosnej látky.

Tabuľka 5 Fixné náklady v oblasti výroby tepla za rok 2012 (Interné materiály; Vlastné spracovanie)

2012	Plán	Skutočnosť	Plnenie [%]
Celkové množstvo tepla na výstupe [kWh]	68 917 000	65 505 258	95%
FIXNÉ NÁKLADY	[€]	[€]	[%]
Poistenie majetku	13 238	13 309	100,5%
Dane	13 399	14 608	109,0%
Nájomné	500	514	102,8%
Revízie, zákonné prehliadky a zákonné poplatky	55 000	38 105	69,3%
Poplatky za znečistenie	2 500	1 073	42,9%
Náklady na overenie účtovnej závierky audítorom	2 700	2 670	98,9%
Odpisy hmotného a nehmotného majetku súvisiaceho s výrobou a rozvodom tepla	270 000	200 341	74,2%
Opravy a udržiavanie spolu	360 000	422 121	117,3%
Úroky z investičného úveru	6 800	6 489	95,4%
Regulovaná zložka fixných nákladov	509 636	509 636	100,0%
Celkové fixné náklady	1 233 773	1 208 866	98,0%

V tabuľke (Tab. 5) je možné sledovať, že na rozdiel od variabilných nákladov sa skutočné celkové fixné náklady oproti plánu líšia len o 2%. Aj keď sa jedná o malý rozdiel pri bližšom pozorovaní je možné sledovať položky fixných nákladov, ktoré sa líšia o viac ako 25% a v prípade poplatkov za znečistenie tato hranica dokonca presiahla 50%. Našťastie v tomto prípade sa jedná o malú položku, ktorá nemá veľký vplyv na celkovú výšku nákladov a preto sa jej podrobnejšie venovať nebudem. Naproti tomu položka revízií, zákonných prehliadok a zákonných poplatkov patrí k relatívne väčším, no jej výška nebola naplnená oproti plánu. Príčinou je trvalý tlak na znižovanie nákladov na túto položku pri zabezpečení kompletnej revíznej starostlivosti o zariadenia. V pláne bola tiež kalkulovaná položka technickej pomoci pre VTZ (vyhradené technické zariadenia) a to pre prípad opráv, generálnych opráv a ďalších okolností z prevádzky, ktorá nebola naplnená. Ďalšou položkou s kategórie veľkých sú odpisy, ktoré sa o viac ako 25% znížili. Toto zníženie mali na svedomí nižšie investičné aktivity firmy v rokoch 2007 až 2009. Položka opráv a udržiavania sa zvýšila o viac ako 15%, čo bolo spôsobené reálnou prevádzkovou potrebou príslušného roku. Poslednou zaujímavou položkou je regulovaná zložka fixných nákladov. Tato položka zostala nemenná kvôli vyhláske 219/2011, ktorá určuje maximálnu výšku týchto nákladov. Bližšie členenie tejto položky sa nachádza v prílohe č. 2.

Nasledujúci obrázok (Obr. 15) vyjadruje percentuálny podiel variabilných a fixných nákladov na celkových nákladoch v oblasti výroby, rozvodu a predaja tepelnej energie. Bežný podiel variabilných nákladov v odvetví sa pohybuje okolo 70%, čo ukazuje, že spoločnosť má štandardné rozloženie týchto nákladov.

Obrázok 15 Zobrazenie podielu fixných a variabilných nákladov v oblasti výroby tepla (Vlastné spracovanie)

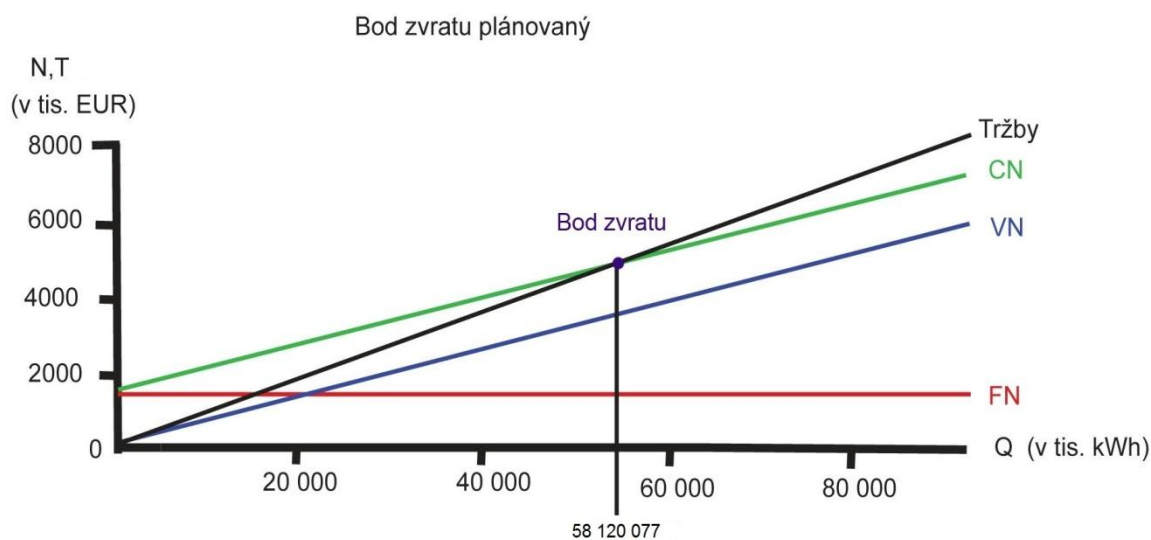
Bod zvratu

Vďaka znalostí variabilných a fixných nákladov v oblasti výroby tepla, je možné pre tuto oblasť podnikania zistiť presný bod produkcie v ktorom sa náklady rovnajú výnosom. Od tohto bodu firma potom začína generovať zisk. Bod zvratu ako sa tomuto bodu nazýva sa vypočíta na základe vzorca (3) uvedeného v teoretickej časti bakalárskej práce v podkapitole 2.4.

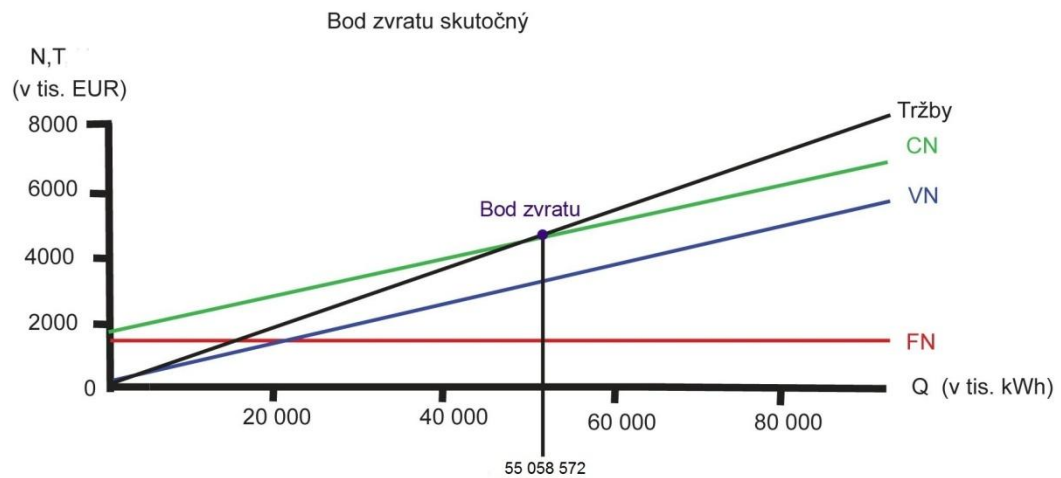
Tabuľka 6 Plánovaný a skutočný bod zvratu za rok 2012 (Vlastné spracovanie)

2012	Plán	Skutočnosť
Fixné náklady [EUR]	1 233 773	1 208 866
Variabilné náklady na 1kWh	0,058405	0,054970
Cena za 1kWh	0,079633	0,076926
Vyrobené množstvo [kWh]	68 917 000	65 505 258
Bod zvratu [kWh]	58 120 077	55 058 572

Ako je vidieť z tabuľky (Tab. 6), bod zvratu som určil na základe celkových fixných nákladov, jednotkových variabilných nákladov a jednotkovej ceny pre plánované aj skutočné náklady za rok 2012. Z nasledujúcich obrázkov (Obr. 16 a 17) je zreteľne vidieť rozdiel medzi plánom a skutočnosťou, v ktorom sa objem potrebného vyprodukovaného množstva na dosiahnutie bodu zvratu znížil o viac ako 3 milióny kWh (kilowatt hodín).

Obrázok 16 Bod zvratu pre plánovaný objem produkcie (Vlastné spracovanie)

Obrázok 17 Bod zvratu pre skutočný objem produkcie (Vlastné spracovanie)

Zmena bodu zvratu o takéto množstvo však nie je nijak závatná, keďže sa jedná o veľké objemy produkcie. To, čo je na obrázkoch (Obr. 16 a 17) zaujímavé je to, že pri znížení objemu produkcie sa znížil aj samotný bod zvratu. Tato skutočnosť bola spôsobená dvomi faktormi. Prvým z nich je zníženie celkových fixných nákladov v skutočnosti oproti plánu, čo bolo zapríčinené nižšími odpismi a poplatkami za revízie a prehliadky. Druhým dôvodom je regulačná politika URSO, ktorá síce pri znížení objemu produkcie znížila predajnú cenu 1kWh, ale toto zníženie bolo uskutočnené v menšej miere ako zníženie jednotkových variabilných nákladov. Toto rozhodnutie malo za následok zvýšenie výšky príspevku na úhradu fixných nákladov a tvorbu zisku, vďaka čomu potrebovala spoločnosť menší objem produkcie na dosiahnutie bodu zvratu.

5.5 Členenie a riadenie nákladov v ostatných oblastiach podniku

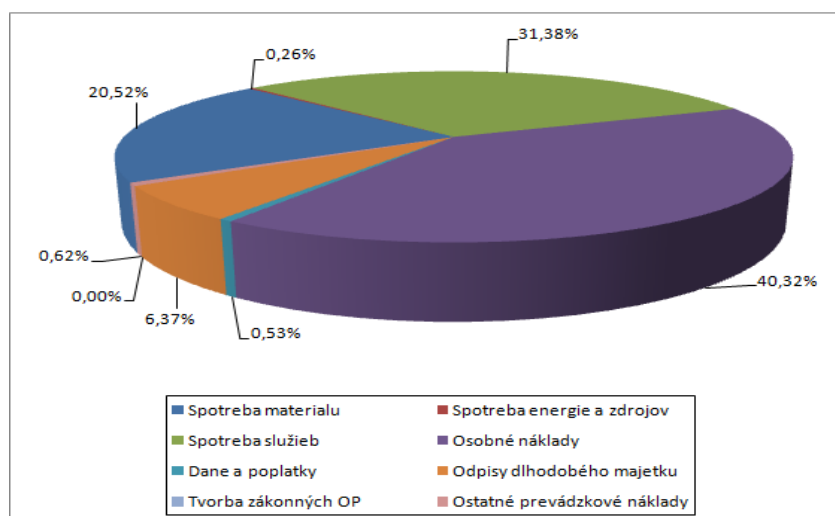
Strojárstvo

V oblasti strojárskej výroby spoločnosť využíva druhové členenie nákladov. Hlavným dôvodom, prečo firma používa tento typ členenia je kvôli jeho potrebe pre tvorbu výkazu zisku a straty. Ďalšími dôvodmi, ktoré spoločnosť viedli k rozhodnutiu pracovať práve s týmto členením sú jeho jednoduchosť a taktiež fakt, že strojárstvo so svojím podielom 5% netvorí veľkú položku celkových nákladov. Dôležitým faktom ale je, že spoločnosť ďalej s týmito nákladmi nepracuje a neriadi ich. Preto som v nasledujúcej tabuľke (Tab. 7) vyjadril druhové členenie nákladov strojárstva a percentuálne zastúpenie jeho nákladových položiek. Najdôležitejšiu s týchto položiek ďalej bližšie popíšem.

Tabuľka 7 Druhové členenie nákladov v oblasti strojárskiej výroby za rok 2012 (Interné materiály; Vlastné spracovanie)

Náklady	v [€]	Podiel [%]
Spotreba materiálu	60 181	20,52%
Spotreba energie a zdrojov	751	0,26%
Spotreba služieb	92 022	31,38%
Osobné náklady	118 272	40,32%
Dane a poplatky	1 564	0,53%
Odpisy dlhodobého majetku	18 693	6,37%
Tvorba zákonných OP	0	0,00%
Ostatné prevádzkové náklady	1 814	0,62%
Prevádzkové náklady	293 297	100,00%
Finančné náklady	0	0,00%
Mimoriadne náklady	0	0,00%
Náklady celkom	293 297	100,00%

Najväčšiu položku 40% týchto nákladov tvoria osobné náklady a to prevažne priame mzdy. Príčinou veľkosti tejto položky je veľké množstvo zamestnancov, ktorých mzdy však často kvôli nedostatku zákaziek vchádzajú do prevádzky bez toho aby tvorili výnos. Takýto stav negatívne ovplyvňuje ekonomiku spoločnosti a jediným dôvodom prečo ho firma toleruje je vysoká kvalifikácia zamestnancov, ktorých by bolo ťažké nahradiť v prípade ich straty pre potreby budúcich zákaziek. Takýto risk firma podstupuje, lebo predpokladá nárast zákaziek pri opätovnej konjunktúre ekonomiky. Ďalšími veľkými položkami ako je vidieť na obrázku (Obr. 18) sú spotreba materiálu a spotreba služieb.

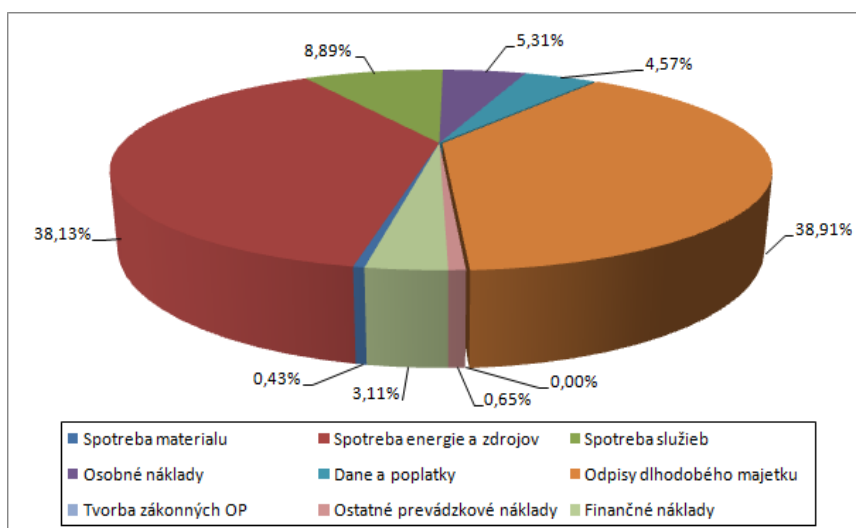
Obrázok 18 Druhové členenie nákladov v oblasti strojárskiej výroby za rok 2012 (Vlastné spracovanie)

Reality

Rovnako ako v prípade strojárkej výroby, aj v oblasti realít využíva spoločnosť druhové členenie nákladov. Rovnaký je aj prístup firmy k riadeniu týchto nákladov, s ktorými kvôli ich malému podielu na celkových nákladoch (3%), ďalej nepracuje. Nastávajúca tabuľka (Tab. 8) a obrázok (Obr. 19) preto zobrazujú druhové členenie nákladov a jeho percentuálne zastúpenie v oblasti realít.

Tabuľka 8 Druhové členenie nákladov v oblasti realít za rok 2012 (Interné materiály; Vlastné spracovanie)

Náklady	v [€]	Podiel [%]
Spotreba materiálu	878	0,43%
Spotreba energie a zdrojov	77 556	38,13%
Spotreba služieb	18 084	8,89%
Osobné náklady	10 800	5,31%
Dane a poplatky	9 301	4,57%
Odpisy dlhodobého majetku	79 156	38,91%
Tvorba zákonných OP	0	0,00%
Ostatné prevádzkové náklady	1 325	0,65%
Prevádzkové náklady	197 100	96,89%
Finančné náklady	6 323	3,11%
Mimoriadne náklady	0	0,00%
Náklady celkom	203 423	100,00%

Obrázok 19 Druhové členenie nákladov v oblasti realít za rok 2012 (Vlastné spracovanie)

Z obrázku (Obr. 19) je jasne vidieť, že najvýznamnejšími nákladovými druhmi v tejto oblasti sú odpisy dlhodobého majetku a spotreba energie a zdrojov. Vysoké percentuálne zastúpenie odpisov je spôsobené vyšším počtom nehnuteľností, ktoré firma vlastní a tiež tým, že veľká časť týchto prenajatých nebytových priestorov bola zaradená do majetku spoločnosti v posledných 5 rokoch. Spotreba energie a zdrojov je druhým typickým nákladom v oblasti prenájmu realít a je spôsobená spotrebou nájomníkov využívajúcich prenajaté priestory.

5.6 Výpočet marže a príspevku na úhradu

Pre potreby porovnania jednotlivých podnikateľských činností spoločnosti som sa rozhodol využiť výpovednú hodnotu krycieho príspevku a marže. Na výpočet tohto príspevku je však potrebné členenie na základe objemu produkcie, ktoré spoločnosť využíva len pri výrobe tepla. Z tohto dôvodu som nákladové položky druhového členenia z oblasti strojárstva a realít prerozdelenil na variabilné a fixné náklady. Toto rozčlenenie jednotlivých nákladov vzniklo na základe štúdia výkazov a spolupráce so zamestnancami podniku, ktorý poskytl svoj pohľad na fixnú a variabilnú podstatu jednotlivých položiek.

5.6.1 Prerozdelenie nákladových položiek

Teplo

V oblasti tepla nie je potrebné prerozdelenie jednotlivých nákladových položiek, pretože spoločnosť má povinnosť ich členenia na fixné a variabilné na základe vyhlášky 219/2011, ktorú stanovil URSO. Súhrne hodnoty variabilných a fixných nákladov sa nachádzajú v tabuľke (Tab. 9).

Tabuľka 9 Fixné, variabilné a celkové náklady vo výrobe tepla (Vlastné spracovanie)

Náklady	Skutočnosť v [€]
Fixné náklady celkom	1 208 866
Variabilné náklady celkom	3 601 023
Celkové náklady	4 809 889

Strojárstvo

V oblasti strojárskej výroby na rozdiel od výroby tepla je už prerozdelenie nutné. Z druhového členenia som tak zahrnul do variabilných nákladov mzdové náklady robotní-

kov a ich zákonné sociálne poistenie, ďalej spotrebu materiálu, energie, náradia a pohonných hmôt. Taktiež som tam zahrnul služby spojené z telefónnymi hovormi, ktoré sa dajú priradiť k jednotlivým zákazkám a poštovné. Do fixných nákladov som potom zahrnul všetky ostatné nákladové položky, ktoré je možné vidieť v tabuľke (Tab. 10).

Tabuľka 10 Prerozdelenie nákladov na FN a VN – strojárská výroba (Vlastné spracovanie)

Náklady	v [€]
Mzdové náklady pracovníkov	77 568
Zákonné sociálne poistenie	29 483
Spotreba materiálu, energie, náradia a pohonných hmôt	60 932
Ostatné služby (telefónne hovory, poštovné)	884
Variabilné náklady celkom	168 867
Mzdové náklady administratívnych pracovníkov	7 111
Zákonné sociálne náklady	4 110
Služby	91 138
Dane a poplatky	1 564
Odpisy majetku	18 693
Ostatné prevádzkové náklady	1 814
Fixné náklady celkom	124 430

Reality

Poslednou podnikateľskou činnosťou firmy, ktorej náklady je potrebné previesť na variabilné a fixné je prenájom realít. Táto rozčlenenie poskytuje nasledujúca tabuľka (Tab. 11).

Tabuľka 11 Prerozdelenie nákladov na FN a VN - reality (Vlastné spracovanie)

Náklady	v [€]
Spotreba materiálu, energií a vody	78 434
Ostatné služby (telefónne hovory, poštovné)	174
Variabilné náklady	78 608
Mzdové náklady administratívnych pracovníkov	9 347
Zákonné sociálne poistenie	1 252
Zákonné sociálne náklady	201
Služby	3212
Dane a poplatky	9 301
Odpisy	79 156
Ostatné Služby	14 698
Ostatné prevádzkové náklady	1 325
Finančné náklady - úroky	6 323
Fixné náklady	124 815

Z tabuľky (Tab. 11) je vidno, že prístup k rozdeleniu jednotlivých nákladov bol rovnaký ako v predchádzajúcom prípade s výnimkou mzdových nákladov, ktoré sa v tejto oblasti v plnej miere uplatňujú vo fixnej časti.

5.6.2 Určenie marže a krycieho príspevku za rok 2012

V tejto podkapitole sa zameriam na zistenie marže, zisku a krycieho príspevku za pomoci vypočítaných fixných a variabilných nákladov jednotlivých oblastí podnikania spoločnosti. Teoretické zadefinovanie príspevku na úhradu a vzorce (4, 5) potrebné na jeho výpočet a výpočet marže sa nachádzajú v teoretickej časti práce v podkapitole 3.1.4.

Tabuľka 12 Porovnanie marže, krycieho príspevku a zisku za rok 2012 (Vlastné spracovanie)

Výpočet marže, zisku a krycieho príspevku v [€]	Teplo	Strojárstvo	Reality
Celkové výnosy	5 039 057	215 467	203 934
Variabilné náklady	3 601 023	168 867	78 608
Marža [U]	1 438 034	46 600	125 326
Celkové množstvo [kWh]	65 505 258	–	–
Celkové množstvo [Q]	–	263	–
Krycí príspevok [u]	0,021953	177,2	–
Fixné náklady	1 208 866	124 430	124 815
Zisk/Strata [€]	229 168	-77 830	511

Ako je vidieť z predchádzajúcej tabuľky (Tab. 12) pri porovnaní všetkých 3 podnikateľských činností vychádza najlepšie oblasť výroby, rozvodu a predaja tepelnej energie. Všetky tri ukazovatele marže, krycí príspevok aj zisk sú v kladných hodnotách čo nie je prekvapením vzhľadom na to, že sa jedná o hlavnú činnosť, v ktorej firma podniká a z ktorej „žije“. Aj keď je krycí príspevok veľmi nízky pri tak veľkom počte produkcie dokáže generovať dostatočný zisk, na pokrytie nákladov nielen v oblasti spojenej s výrobou tepla ale pomáha firme vyrovnávať stratu vznikajúcu v strojárkej výrobe. Dôvodov, prečo je firma v tejto oblasti úspešná je niekoľko. Medzi hlavné dôvody patrí racionalizácia výrobných postupov v oblasti výroby tepla, ktorá zvyšujú účinnosti kotlov, taktiež kúpa nových výkonných kotlov, ale aj prechod na bez obslužné zariadenia, ktoré šetrí náklady na pracovníkov. Na margo výroby tepla je ešte potrebné podotknúť, že výpočet z tabuľky (Tab. 12) sa vzťahuje iba na náklady a výnosy spojené z výrobou, rozvodom a predajom tepla v meste Dubnica nad Váhom a nezahrňuje vedľajšiu výrobu tepelnej energie v meste Lednické Rovne.

Ďalšou podnikateľskou činnosťou, ktorá vykazuje plusové hodnoty je prenájom realít. Keďže sa nejedná o výrobnú oblasť podnikania, určil som pre ňu len maržu a zisk. Marža dosahuje priemernú výšku, čo sa však o zisku povedať nedá. Príčinou tak malého zisku sú vysoké odpisy, ktoré tvoria prevažnú časť fixných nákladov. Tento fakt je zapríčinený veľkými investíciami spoločnosti do výstavby prenájmových priestorov v rokoch 2006 až 2008. Nadväzujúcim faktorom je potom následný príchod hospodárskej krízy, ktorá zapríčinila, že spoločnosť prenajíma svoje priestory pod pôvodne plánovanú cenu, aby si udržala svojich nájomcov, ktorý sú práve v čase pretrvávajúcej hospodárskej recesie oveľa citlivejší na pohyby ceny.

Poslednou porovnávanou podnikovou činnosťou je oblasť strojárstva. Tato činnosť ako jediná netvorí žiaden zisk ale naopak vytvára stratu. Dôležité však je povšimnúť si, že napriek strate dokáže tvoriť maržu a krycí príspevok. S tohto dôvodu som sa rozhodol bližšie rozobrať jednotlivé zákazky a zistiť, ktoré z nich generujú požadovaný krycí príspevok. V nasledujúcej tabuľke (Tab. 13) je vidieť, že som celkový počet zákaziek rozdelil do troch najčastejšie sa vyskytujúcich skupín a to do opracovania, výroby a oprav a ostatných.

Tabuľka 13 Výpočet marže a príspevku na úhradu pre jednotlivé oblasti strojárstva
(Vlastné spracovanie)

2012	Počet zákaziek [Q]	FIXNÉ NÁKLADY	VARIABILNÉ NÁKLADY	MARŽA [€]	Príspevok na úhradu [€]
Strojárstvo	263	124 430	168 867	46 600	177,2
<i>Opracovanie</i>	58	29 441	50 040	-2 523	-43,5
<i>Výroba</i>	56	28 895	50 446	-4 567	-81,6
<i>Opravy a ostatné</i>	149	66 095	68 381	53 690	360,3

Keďže sa veľkosť jednotlivých zákaziek odlišovala, bolo nutné ich prepočítať na rovnakú veľkosť, čím sa objem zákaziek zvýšil zo skutočných 53 na prepočítaných 263. Následne som jednotlivým skupinám priradil fixnú a variabilnú časť na základe konzultácie s pracovníkmi podniku, ktorí mi pomohli stanoviť jednotlivé výšky nákladov týmto skupinám. Výsledkom je tabuľka 13. s ktorej je vidieť, že oblasť opráv a ostatných ma vyššiu maržu ako je celková marža strojárstva a jej príspevok na úhradu skoro 2 – násobne prevyšuje celkový krycí príspevok strojárskej výroby. Naproti tomu skupiny opracovanie a výroba majú maržu aj príspevok na úhradu záporný a nedokážu tak pokryť ani len svoje variabilné náklady. Neschopnosť pokryť variabilné náklady plyní z nízkej ceny predaných výrobkov a opracovaných dielcov. Firma sa však výroby a opracovania nechce vzdať z dôvodu chys-

taných investícií do tejto činnosti, ktoré zracionalizujú celý proces výroby a dostatočne tak znížia variabilné náklady vďaka čomu bude vznikat' kladný krycí príspevok. Taktiež spoločnosť predpokladá v budúcnosti zvýšenie cien vyrábaných výrobkov a počtu zákaziek v období konjunktúry hospodárstva. Tuto stratu berie teda ako obdobie potrebné pre budovanie dobrého mena spoločnosti a ako investíciu do budúcnosti s očakávanou návratnosťou.

6 ZHODNOTENIE, NÁVRHY A DOPORUČENIA

Spoločnosť DCa THERM, a. s. je podnik, ktorý sa zaoberá viacerými podnikateľskými činnosťami ako sú výroba, rozvod a predaj tepelnej energie, strojárská výroba a prenájom realít. Pri analýze nákladov z posledných troch rokov som zistil vysoký podiel nákladov k výnosom, ktorý bol zjavný hlavne v rokoch 2010 a 2011. Dôvodov takéhoto vysokého podielu nákladov je niekoľko. Prvým z nich je cenová regulácia v hlavnej podnikateľskej činnosti spoločnosti, ktorú stanovuje URSO na základe vyhlášky 219/2011 a ktorá definuje maximálnu výšku zisku na jednotku dodaného tepla. V tejto oblasti by som firme odporučil pokračovať v racionalizačných opatreniach výroby v snahe o zvýšenie účinnosti tepelných zariadení, vďaka čomu by sa znížili variabilné náklady na rovnaký objem produkcie a tým sa zvýšil zisk.

Druhým významným dôvodom takého vysokého podielu nákladov je oblasť strojárskej výroby, ktorá už dlhšiu dobu nie je schopná získať dostatočný počet zákaziek a preto dlhodobu vytvára stratu. Po bližšej analýze nákladových položiek tejto oblasti som zistil, že niektoré segmenty ako je výroba alebo opracovanie nie sú schopné pokryť ani svoje variabilné náklady. Firma však má v úmysle racionalizovať túto časť výroby a predpokladá, že strojárská výroba bude v budúcnosti jej potencionálnym zdrojom príjmov. Ja by som však firme navrhoval aj alternatívne riešenie. Na základe výpočtu krycieho príspevku som zistil, že časť strojárskej výroby, ktorá tvorí maržu sú hlavne veľké zákazky na opravy a generálne opravy hydrotechnických zariadení. V práci na týchto zákazkách by som firme navrhoval pokračovať. Avšak oblasť výroby a obrábania by som zatiaľ zrušil aspoň po dobu trvania hospodárskej recesie a vzniknuté voľne výrobné priestory by som odporučil dať do prenájmu, čo by pri rozumnej cene a lokalite týchto priestorov, ktoré sa nachádzajú vo výrobnom parku nemal byť až tak veľký problém. Toto riešenie by pokrylo aspoň časť nákladov a nevytváralo väčšiu stratu. Čo sa týka zamestnancov, navrhoval by som ich presunúť do oblasti výroby tepla ako pomocne pracovné sily pri nečakaných poruchách, s tým že by ich pracovná náplň spočívala v kontrole rozvodov tepla, zvlášť u koncových užívateľov u ktorých nastáva v poslednej dobe zvýšená poruchovosť. Samozrejme by tato náplň práce bola vykonávaná len v období medzi jednotlivými zákazkami. Druhou z možností je ponúknuť svojich vysoko kvalifikovaných zamestnancov formou out-sourcingu pre iné výrobné spoločnosti v odvetví, čím by sa odľahčila položka miezd, ktorá tvorí veľkú časť nákladov v tejto oblasti. Taktiež by mohlo ísť aj o kombináciu týchto dvoch návrhov.

Štruktúra druhových nákladov spoločnosti je tvorená prevažne nákladmi na spotrebu energie a zdrojov, čo je pre podnik zaoberajúci sa výrobou tepla úplne bežné, keďže je pre výrobu tepla nevyhnutný vzácny zdroj v tomto prípade zemný plyn. Taktiež sa sem zaraďuje propán, elektrickú energiu a teplonosné médium (voda).

Pri členení nákladov sa firma rozhoduje na základe oblastí do ktorých spadajú. V oblasti výroby, rozvodu a predaja tepelnej energie sa náklady členia na variabilné a fixné, zatiaľ čo v ostatných oblastiach je to formou druhového členenia. Toto riešenie však nie je úplne ideálne, aj keď sa jedná len o malé percentá s celkových nákladov. Firma by sa mala viac zaoberať nákladmi týchto oblastí a to hlavne v strojárskvej výrobe, kde by som jej odporučil členenie na variabilné a fixné náklady. Jednotlivé druhové položky tejto oblasti a ich predpokladané rozčlenenie na variabilné a fixné som už navrhol v tabuľke (Tab. 10). Výhodou toho, že by firma členila tieto náklady na variabilné a fixné je nepochybne schopnosť lepšieho zhodnotenia budúcich variant výroby. Taktiež by za pomoci tohto členenia nákladov mohla spoločnosť zistiť, koľko produkcie musí v oblasti výroby dosiahnuť aby sa dostala do bodu zvratu, poprípade koľko produkcie potrebuje, aby dosiahla požadovaný zisk.

Druhou zo spomínaných oblastí, v ktorej sa náklady priradujú na základe druhu je prenájom realít. Na rozdiel od strojárskvej výroby si myslím, že spoločnosti stačí tieto náklady druhovo členiť, keďže sa jedná o nevýrobnú činnosť a jediné položky, ktoré sa dajú charakterizovať ako variabilné sú spotreba energií, vody a služby spojené s telefonickými hovorami s nájomníkmi a poštovým.

Členenia a riadenia nákladov, prebieha vo firme pomocou špecializovaného softwaru, ktorý náklady druhovo člení pre potreby výkazu zisku a straty. Toto členenie je dostatočne podrobné a funguje na báze nákladových stredísk. Riadenie a rozdelenie na viacero nákladových stredísk však má len oblasť výroby, rozvodu a predaja tepla, kde jednotlivé kotolne predstavujú nákladové strediska. Ostatné oblasti sú len druhovo členené. Čo sa týka tejto oblasti, navrhol by som firme rozdelenie nákladových stredísk aj pre oblasť strojárskvej výroby a to aspoň na nákladové stredisko výroba, opracovanie a opravy.

ZÁVER

Cieľom tejto bakalárskej práce bolo analyzovať náklady a spôsob ich riadenia vo firme DCa THERM, a. s., a na základe získaných výsledkov navrhnúť odporúčanie pre zlepšenie tohto systému. Práca sa skladá z dvoch častí, a to časti teoretickej a praktickej.

Predlohou pre praktickú časť bola literárna rešerš na téma náklady, ich členenie a riadenie formou kalkulácií, ktorá bola uvedená v teoretickej časti bakalárskej práce. V praktickej časti som sa venoval charakteristike spoločnosti v ktorej som spoločnosť predstavil, nahliadol do jej histórie a informoval o jej súčasnom postavení na trhu. Ďalej som vysvetlil stratégie spoločnosti, rozčlenil základnú podnikateľskú činnosť a popísal jej organizačnú štruktúru. V časti zaoberajúcej sa analýzou nákladov som najprv vysvetlil akým spôsobom sa náklady v spoločnosti delia a evidujú. Následne som zhodnotil vývoj nákladov za obdobie rokov 2010 až 2012. Potom som prešiel na analýzu druhového členenia nákladov a pokračoval som analýzou variabilných a fixných nákladov v oblasti výroby tepla, pre ktoré som aj stanovil bod zvratu. Ďalej som vysvetlil ako prebieha členenie a riadenie v ostatných oblastiach podnikateľskej činnosti spoločnosti a to v strojárskych výrobných a v prenájme realít. Posledná časť analýzy nákladov bola venovaná výpočtu marže, zisku a príspevku na úhradu, ktorých výpočet mi pomohol pri navrhovaní doporučení na zlepšenie fungovania riadenia nákladov v spoločnosti.

Dúfam a verím, že tato bakalárska práca nebude prospešná len mne, ale rovnako pomôže aj spoločnosti v jej ďalšom pôsobení.

ZOZNAM POUŽITÝCH ZDOJOV

Monografické zdroje:

ČECHOVÁ, Alena, 2011. *Manažerské účetnictví. 2.*, aktualiz. a rozš. vyd. Brno: Computer Press, vi, 194 s. ISBN 978-80-251-2831-2.

DRURY, Colin, c2004. *Management and cost accounting. 6th ed.* London: Thomson Learning, xxxii, 1280 s. ISBN 1-84480-028-8.

FIBÍROVÁ, Jana, Libuše ŠOLJAKOVÁ a Jaroslav WAGNER, 2011. *Manažerské účetnictví: nástroje a metody. Vyd. 1.* Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 391 s. ISBN 978-80-7357-712-4.

FIBÍROVÁ, Jana, Libuše ŠOLJAKOVÁ a Jaroslav WAGNER, 2007. *Nákladové a manažerské účetnictví. Vyd. 1.* Praha: ASPI, 430 s. ISBN 978-80-7357-299-0.

HANSEN, Don R, Maryanne M MOWEN a Liming GUAN, 2009. *Cost management: accounting & control. 6th ed.* Mason: South-Western, xxix, 832 s. ISBN 978-0-324-55967-5.

HORNGREN, Charles T, Walter T HARRISON a M OLIVER, c2012. *Financial & managerial accounting. 3rd ed.* Boston: Pearson Prentice Hall, xi, 1190, [72] s. ISBN 978-0-13-278282-1.

HRADECKÝ, Mojmír, Jiří LANČA a Ladislav ŠIŠKA, 2008. *Manažerské účetnictví. 1. vyd.* Praha: Grada Publishing, 259 s. ISBN 978-80-247-2471-3.

KRÁL, Bohumil, 2006. *Manažerské účetnictví. 2.*, rozš. vyd. Praha: Management Press, 622 s. ISBN 80-7261-141-0.

LANG, Helmut, 2005. *Manažerské účetnictví: teorie a praxe. Vyd. 1.* Praha: C.H. Beck, xv, 216 s. ISBN 80-7179-419-8.

POPESKO, Boris, Eva JIRČÍKOVÁ a Petra ŠKODÁKOVÁ, 2008. *Manažerské účetnictví. Vyd. 1.* Zlín: Univerzita Tomáše Bati, 161 s. ISBN 978-80-7318-702-6.

POPESKO, Boris, 2009. *Moderní metody řízení nákladů: jak dosáhnout efektivního vynakládání nákladů a jejich snížení. 1. vyd.* Praha: Grada, 233 s. ISBN 978-80-247-2974-9.

SYNEK, Miloslav, 2011. *Manažerská ekonomika. 5.*, aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 471 s. ISBN 978-80-247-3494-1.

ŠOLJAKOVÁ, Libuše, 2003. *Manažerské účetnictví pro strategické řízení*. 1. vyd. Praha: Management Press, 145 s. ISBN 80-7261-087-2.

Ostatné zdroje:

DCa THERM, a. s. 2012. *Výročná správa*.

DCa THERM, a. s. 2012. *Interné materiály*

ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK

ABC	Metóda Activity Based Costing
ABM	Metóda Activity Based Management
a. s.	Akciová spoločnosť
BZ	Bod zvratu
CN	Celkové náklady
CV	Celkové výnosy
CVP	Cost – Volume - Profit
FN	Fixné náklady
kWh	Kilowatt hodiny
s. r .o .	Spoločnosť s ručením obmedzením
u	Krycí príspevok
U	Marža
VH	Výsledok hospodárenia.
VN	Variabilné náklady
VTZ	Vyhradené technické zariadenie

ZOZNAM OBRÁZKOV

<i>Obrázok 1 Členenie nákladov podľa základných rozhodovacích úloh (vlastné spracovanie, Fibírová, 2007, s. 100)</i>	16
<i>Obrázok 2 Priebeh celkových variabilných nákladov (Popesko, 2008, s. 26)</i>	21
<i>Obrázok 3 Priebeh priemerných variabilných nákladov (Popesko, 2008, s. 26)</i>	21
<i>Obrázok 4 Priebeh celkových fixných nákladov pri rôznych úrovniach výrobných kapacít (Popesko, 2008, s. 27)</i>	22
<i>Obrázok 5 Graf priebehu priemerných fixných nákladov (Popesko, 2008, s. 27)</i>	22
<i>Obrázok 6 Graficky znázornená analýza bodu zvratu (Popesko, 2008, s. 32)</i>	24
<i>Obrázok 7 Štruktúra nákladov v kalkulácii variabilných nákladov (Popesko, 2008, s. 81)</i>	32
<i>Obrázok 8 Kotle GKS Eurotwin K 1250</i>	38
<i>Obrázok 9 Hydrotechnologické zariadenie (Výročná správa, 2012)</i>	39
<i>Obrázok 10 Využitie prenájmové priestory (Výročná správa, 2012)</i>	39
<i>Obrázok 11 Organizačná štruktúra spoločnosti DCa THERM, a. s.</i>	40
<i>Obrázok 12 Podiel jednotlivých oblastí podnikania na celkových nákladoch v % (Vlastné spracovanie)</i>	41
<i>Obrázok 13 Vývoj nákladov, výnosov a VH počas rokov 2010 – 2012 (Výročná správa, 2012; Vlastné spracovanie)</i>	42
<i>Obrázok 14 Druhovú členenie nákladov (Vlastné spracovanie)</i>	44
<i>Obrázok 15 Zobrazenie podielu fixných a variabilných nákladov v oblasti výroby tepla (Vlastné spracovanie)</i>	47
<i>Obrázok 16 Bod zvratu pre plánovaný objem produkcie (Vlastné spracovanie)</i>	48
<i>Obrázok 17 Bod zvratu pre skutočný objem produkcie (Vlastné spracovanie)</i>	49
<i>Obrázok 18 Druhovú členenie nákladov v oblasti strojárkej výroby za rok 2012 (Vlastné spracovanie)</i>	50
<i>Obrázok 19 Druhovú členenie nákladov v oblasti realít za rok 2012 (Vlastné spracovanie)</i>	51

ZOZNAM TABULIEK

<i>Tabuľka 1. Základné charakteristiky poňatí nákladov a ich porovnanie (Kráľ, 2006, s. 61)</i>	15
<i>Tabuľka 2 Vývoj nákladov, výnosov a VH pred zdanením v rokoch 2010 - 2012 (Výročná správa, 2012)</i>	42
<i>Tabuľka 3 Druhové členenie nákladov firmy DCa THERM, a. s. za rok 2012 (Výročná správa, 2012; Vlastné spracovanie)</i>	44
<i>Tabuľka 4 Variabilné náklady v oblasti výroby tepla za rok 2012 (Interné materiály; Vlastné spracovanie)</i>	45
<i>Tabuľka 5 Fixné náklady v oblasti výroby tepla za rok 2012 (Interné materiály; Vlastné spracovanie)</i>	46
<i>Tabuľka 6 Plánovaný a skutočný bod zvratu za rok 2012 (Vlastné spracovanie)</i>	48
<i>Tabuľka 7 Druhové členenie nákladov v oblasti strojárskej výroby za rok 2012 (Interné materiály; Vlastné spracovanie)</i>	50
<i>Tabuľka 8 Druhové členenie nákladov v oblasti realít za rok 2012 (Interné materiály; Vlastné spracovanie)</i>	51
<i>Tabuľka 9 Fixné, variabilné a celkové náklady vo výrobe tepla (Vlastné spracovanie)</i>	52
<i>Tabuľka 10 Prerozdelenie nákladov na FN a VN – strojárska výroba (Vlastné spracovanie)</i>	53
<i>Tabuľka 11 Prerozdelenie nákladov na FN a VN - reality (Vlastné spracovanie)</i>	53
<i>Tabuľka 12 Porovnanie marže, krycieho príspevku a zisku za rok 2012 (Vlastné spracovanie)</i>	54
<i>Tabuľka 13 Výpočet marže a príspevku na úhradu pre jednotlivé oblasti strojárstva (Vlastné spracovanie)</i>	55

ZOZNAM PRÍLOH

- P I Uzávierka k 31.12. 2012
- P II Formulár výpočtu regulovanej zložky fixných nákladov

PRÍLOHA P I: UZÁVIERKA K 31.12. 2012

DCa THERM, a.s.

Strana 1

Uzavierka k 31. 12. 2012

Účet	Názov	Poč.stav	Má dať	Dal	Zostatok
A 013.000	Software	0,00	0,00	0,00	0,00
A 013.100	Software	0,00	0,00	0,00	0,00
A 019.000	Ostatný dlhodobý nehmotný majetok	11 362,28	0,00	0,00	11 362,28
A 019.100	Ostatný dlhodobý nehmotný majetok	11 362,28	0,00	0,00	11 362,28
A 021.000	Stavby	2 142 069,23	240 876,60	0,00	2 382 945,83
A 021.100	Budovy, haly, stavby	2 142 069,23	240 876,60	0,00	2 382 945,83
A 022.000	Sam. hnuteľ. vecí a súbory vecí	4 023 640,58	117 625,48	9 006,69	4 132 259,37
A 022.100	Stroje, prístroje, zariadenia	4 023 640,58	117 625,48	9 006,69	4 132 259,37
A 023.000	Dopravné prostriedky	471 564,08	0,00	22 645,86	448 918,22
A 023.100	Dopravné prostriedky	471 564,08	0,00	22 645,86	448 918,22
A 024.000	Inventár	2 620,30	0,00	0,00	2 620,30
A 024.100	Inventár	2 620,30	0,00	0,00	2 620,30
A 029.000	Ostatný dlhodobý hmotný majetok	37 056,09	0,00	1 132,06	35 924,03
A 029.100	Ostatný dlhodobý hmotný majetok	37 056,09	0,00	1 132,06	35 924,03
A 031.000	Pozemky	176 658,72	83 000,00	0,00	259 658,72
A 031.100	Pozemky	176 658,72	83 000,00	0,00	259 658,72
A 041.000	Obst.dlhodobého nehmot.majetku	0,00	0,00	0,00	0,00
A 041.100	Obst.dlhodobého nehmot.majetku	0,00	0,00	0,00	0,00
A 042.000	Obst.dlhodobého hmot.majetku	25 277,10	437 836,16	441 502,08	21 611,18
A 042.100	Obst.dlhodobého hmot.majetku	24 620,60	288 148,79	291 158,21	21 611,18
A 042.200	Pristavba K3	656,50	149 687,37	150 343,87	0,00
P 079.000	Oprávky k ostatnému DNM	11 362,28	0,00	0,00	11 362,28
P 079.100	Oprávky k ostatnému DNM	11 362,28	0,00	0,00	11 362,28
P 081.000	Oprávky k stavbám	624 567,74	0,00	112 467,00	737 034,74
P 081.100	Oprávky k budovám, halám, stavbám	624 567,74	0,00	112 467,00	737 034,74
P 082.000	Oprávky k sam. hnuteľ. veciam	2 729 033,41	9 006,69	324 065,01	3 044 091,73
P 082.100	Oprávky k strojom, prístrojom	2 729 033,41	9 006,69	324 065,01	3 044 091,73
P 083.000	Oprávky k dopr.prostriedkom	336 065,27	22 645,86	19 752,00	333 171,41
P 083.100	Oprávky k dopr.prostriedkom	336 065,27	22 645,86	19 752,00	333 171,41
P 084.000	Oprávky k inventáru	2 620,30	0,00	0,00	2 620,30
P 084.100	Oprávky k inventáru	2 620,30	0,00	0,00	2 620,30
P 089.000	Oprávky k ostatnému DHM	37 056,09	1 132,06	0,00	35 924,03
P 089.100	Oprávky k ostatnému DHM	37 056,09	1 132,06	0,00	35 924,03
A 112.000	Materiál na sklade	10 880,52	141 467,11	134 901,56	17 446,07
A 112.110	PHM VW Caddy IL-612 AY	20,12	1 996,24	1 994,16	22,20
A 112.120	PHM ŠKODA FABIA COMBI IL-872	60,23	2 429,69	2 454,56	35,36
A 112.131	PHM CITROEN JUMPER 2 IL-584 BF	53,38	1 686,41	1 717,49	22,30
A 112.132	PHM CITROEN JUMPER 3 IL-177 BS	34,97	1 420,99	1 398,75	57,21
A 112.140	PHM Mazda E IL-374 AK	14,34	1 421,14	1 395,45	40,03
A 112.150	PHM Mazda 6 IL-506 AN	24,62	250,86	275,48	0,00
A 112.160	PHM AUDI ALLROAD IL-233 AR	88,69	1 323,23	1 378,11	33,81
A 112.161	PHM AUDI A6 ALLROAD IL-919 BF	83,95	3 500,10	3 492,91	91,14
A 112.170	PHM VW LT IL-822 AY	57,00	1 922,94	1 955,81	24,13
A 112.180	PHM VW Caddy IL-964 BD	38,43	962,98	958,79	42,62
A 112.190	PHM ŠKODA OCTAVIA COMBI IL-755	47,40	2 379,96	2 350,24	77,12
A 112.191	PHM ŠKODA OCTAVIA COMBI IL-717	46,31	709,70	702,37	53,64
A 112.200	Materiál na sklade - uhlie (koks)	0,00	0,00	0,00	0,00
A 112.300	Materiál na sklade - režijný	2 552,04	59 668,16	58 277,37	3 942,83

Uzavierka k 31. 12. 2012

Účet	Názov	Poč.stav	Má dat'	Dal	Zostatok
A 112.400	Materiál na sklade - chemikálie	2 141,52	5 178,70	5 022,87	2 297,35
A 112.500	Materiál na sklade - strojárstvo	5 617,52	56 616,01	51 527,20	10 706,33
A 121.000	Nedokončená výroba	0,00	0,00	0,00	0,00
A 121.100	Nedokončená výroba	0,00	0,00	0,00	0,00
A 123.000	Výrobky na sklade	0,00	0,00	0,00	0,00
A 123.100	Výrobky na sklade	0,00	0,00	0,00	0,00
A 211.000	Pokladnica	5 929,61	22 712,89	25 947,09	2 695,41
A 211.100	Pokladňa	5 929,61	22 712,89	25 947,09	2 695,41
A 213.000	Ceniny	0,00	31 848,00	31 848,00	0,00
A 213.100	Ceniny	0,00	31 848,00	31 848,00	0,00
A 221.000	Bankové účty	-72 757,65	8 087 391,09	8 212 809,88	-198 176,44
A 221.100	Bežný účet - VÚB, a.s.	-109 211,44	7 526 250,99	7 669 794,61	-252 755,06
A 221.110	Bežný účet - VÚB SF	416,07	200,69	200,69	416,07
A 221.200	Bežný účet - ČSOB, a.s.	4 941,15	132 600,76	131 250,61	6 291,30
A 221.210	ČSOB BENEFIT konto	16 024,80	75,61	16 014,33	86,08
A 221.500	Bežný účet - Prima Banka, a.s.	15 071,77	428 263,04	395 549,64	47 785,17
P 231.000	Krátkodobé bankové úvery	0,00	0,00	0,00	0,00
P 231.100	Krátkodobé bankové úvery	0,00	0,00	0,00	0,00
P 249.000	Ostatné krátk. finančné výpomoci	0,00	0,00	0,00	0,00
P 249.100	Ostatné krátk. finančné výpomoci	0,00	0,00	0,00	0,00
A 261.000	Peniaze na ceste	-16,59	566 555,37	566 555,38	-16,60
A 261.100	Peniaze na ceste	-16,59	566 555,37	566 555,38	-16,60
A 311.000	Odbratelia	695 144,47	6 948 894,16	6 894 241,94	749 796,69
A 311.100	Odbratelia - krátkodobé pohľadávky	694 127,87	6 948 714,70	6 893 538,68	749 303,89
A 311.200	Odbratelia - dlhodobé pohľadávky	1 016,60	179,46	703,26	492,80
A 314.000	Poskytnuté preddavky	2 959,22	95 600,04	98 559,26	0,00
A 314.100	Poskytnuté prevádzkové preddavky	500,00	69 402,31	69 902,31	0,00
A 314.200	Poskytnuté preddavky - vyúčtované	2 459,22	26 197,73	28 656,95	0,00
A 315.000	Ostatné pohľadávky	4 109,40	2 551,96	4 248,21	2 413,15
A 315.100	Ostatné pohľadávky	4 109,40	2 551,96	4 248,21	2 413,15
P 321.000	Dodávatelia	426 599,18	5 956 784,26	6 311 635,53	781 450,45
P 321.100	Dodávatelia	422 874,14	5 953 059,22	6 307 910,49	777 725,41
P 321.120	Krátkodobé záväzky - leasing	3 725,04	3 725,04	3 725,04	3 725,04
P 323.000	Krátkodobé rezervy	6 827,58	964,00	3 451,51	9 315,09
P 323.100	Krátkodobé rezervy	964,00	964,00	3 170,00	3 170,00
P 323.110	Nevyčerpaná RD + poisťné	5 863,58	0,00	281,51	6 145,09
P 324.000	Prijaté preddavky	60 211,45	3 431 338,14	3 441 495,40	70 368,71
P 324.100	Prijaté preddavky	0,00	2 746 496,29	2 747 184,83	688,54
P 324.200	Prijaté preddavky - vyúčtované	60 211,45	684 841,85	694 310,57	69 680,17
P 325.000	Ostatné záväzky	5 072,71	3 925,51	597,90	1 745,10
P 325.100	Ostatné záväzky	5 072,71	3 925,51	597,90	1 745,10
P 326.000	Nevyfakturované dodávky	12 318,78	12 318,78	3 589,30	3 589,30
P 326.100	Nevyfakturované dodávky	12 318,78	12 318,78	3 589,30	3 589,30
P 331.000	Zamestnanci	35 435,91	612 078,78	611 683,82	35 040,95
P 331.100	Zamestnanci	35 435,91	612 078,78	611 683,82	35 040,95
P 333.000	Ostatné záväzky voči zamestnancom	0,00	100,00	100,00	0,00
P 333.100	Ostatné záväzky voči zamestnancom	0,00	100,00	100,00	0,00
A 335.000	Pohľadávky voči zamestnancom	0,00	10 934,99	10 922,99	12,00

Uzávierka k 31. 12. 2012

Účet	Názov	Poč.stav	Má dat'	Dal	Zostatok
A 335.100	Pohľadávky - stravné lístky	0,00	10 419,97	10 407,97	12,00
A 335.300	Pohľadávky - náhrada škôd	0,00	180,02	180,02	0,00
A 335.400	Pohľadávky - záloha na cestovné	0,00	335,00	335,00	0,00
P 336.000	Zúčtovanie s inšt.soc.zabezpečenia	18 330,39	219 985,86	220 320,96	18 665,49
P 336.100	Zdravotné poistenie	5 125,12	61 373,94	61 469,42	5 220,60
P 336.200	Sociálne poistenie	13 205,27	158 611,92	158 851,54	13 444,89
P 341.000	Daň z príjmov	0,00	0,00	0,00	0,00
P 341.100	Daň z príjmov PO	0,00	0,00	0,00	0,00
P 341.200	Daň z príjmov - daň z úrokov	0,00	0,00	0,00	0,00
P 341.999	Daň z príjmov - daň minulých období	0,00	0,00	0,00	0,00
P 342.000	Ostatné priame dane	5 245,91	75 469,37	75 576,21	5 352,75
P 342.100	Ostatné priame dane	5 245,91	75 469,37	75 576,21	5 352,75
P 343.000	DPH	40 739,05	3 886 601,20	3 869 159,53	23 297,38
P 343.100	DPH 20% - vstup	0,00	973 897,41	973 897,41	0,00
P 343.110	DPH 20% - vstup krátený koeficientom	0,00	601,98	601,98	0,00
P 343.120	DPH 20% - vstup - nadobudnutie	0,00	1 437,45	1 437,45	0,00
P 343.130	DPH 20%- vstup - daň zo služieb EÚ	0,00	0,00	0,00	0,00
P 343.140	DPH 20%- vstup - oprava odpočítanej	0,00	60 312,70	60 312,70	0,00
P 343.200	DPH 10% - vstup	0,00	15,44	15,44	0,00
P 343.300	DPH 20% - výstup	0,00	1 288 757,90	1 288 757,90	0,00
P 343.320	DPH 20% - výstup - nadobudnutie	0,00	1 437,45	1 437,45	0,00
P 343.330	DPH 20% - výstup - daň zo služieb EÚ	0,00	0,00	0,00	0,00
P 343.340	DPH 20% výstup - oprava základu	0,00	-174,87	-174,87	0,00
P 343.400	DPH 10% - výstup	0,00	0,00	0,00	0,00
P 343.500	DPH - daňové odvody	42 757,13	1 402 682,93	1 385 119,49	25 193,69
P 343.510	DPH - nadmerný odpočet	0,00	96 227,26	96 227,26	0,00
P 343.700	Predpis DPH 10% - vstup	0,00	0,00	0,00	0,00
P 343.800	Predpis DPH 20% - vstup	-2 018,08	61 405,55	61 527,32	-1 896,31
P 345.000	Ostatné dane a poplatky	-22,13	26 740,10	26 674,73	-87,50
P 345.100	Ostatné dane a poplatky	-22,13	26 740,10	26 674,73	-87,50
P 345.200	Spotrebná daň zo zemného plynu	0,00	0,00	0,00	0,00
A 355.000	Ostatné pohľadávky voči spoločníkom	0,00	0,00	0,00	0,00
A 355.100	Ostatné pohľadávky voči spoločníkom	0,00	0,00	0,00	0,00
P 364.000	Závazky voči spoločníkom pri	0,00	22 884,00	22 884,00	0,00
P 364.100	Tantiémy	0,00	0,00	0,00	0,00
P 364.200	Dividendy	0,00	22 884,00	22 884,00	0,00
P 365.000	Ostatné záväzky voči spoločníkom	99 581,74	99 581,74	0,00	0,00
P 365.100	Ostatné záväzky voči spoločníkom	99 581,74	99 581,74	0,00	0,00
A 378.000	Iné pohľadávky	0,00	29 917,79	29 917,79	0,00
A 378.100	Iné pohľadávky	0,00	0,00	0,00	0,00
A 378.999	Vzájomný zápočet	0,00	29 917,79	29 917,79	0,00
P 379.000	Iné záväzky	986,48	160 649,23	160 463,83	801,08
P 379.100	Iné záväzky	0,00	134 782,03	134 782,03	0,00
P 379.200	Sporenie, poisťky, pôžičky	550,55	6 751,60	6 766,60	565,55
P 379.210	Zákonné zrážky	243,33	1 200,84	1 030,54	73,03
P 379.300	Platby platobnou kartou	192,60	17 914,76	17 884,66	162,50
A 381.000	Náklady budúcich období	4 272,49	21 485,05	22 252,73	3 504,81
A 381.100	NBO - poistenie majetku - krátkodobé	1 596,00	20 146,14	20 126,04	1 616,10

Uzavierka k 31. 12. 2012

Účet	Názov	Poč.stav	Má dať	Dať	Zostatok
A 381.105	NBO - poistenie majetku - dlhodobé	0,00	0,00	0,00	0,00
A 381.200	NBO - ostatné - krátkodobé	1 351,81	1 075,42	1 351,81	1 075,42
A 381.205	NBO - ostatné - dlhodobé	5,40	1,46	5,40	1,46
A 381.210	NBO - daň z nehnuteľností	0,00	0,00	0,00	0,00
A 381.220	NBO - popl.za znečisť.ovzdušia	0,00	0,00	0,00	0,00
A 381.230	NBO - miestny poplatok za odpad	0,00	0,00	0,00	0,00
A 381.310	NBO - leas.úrok CITROEN 3 - krátk.	427,78	182,36	427,78	182,36
A 381.315	NBO - leas.úrok CITROEN 3 - dlhod.	187,80	0,00	182,36	5,44
A 381.400	NBO - nájom zásob.plynu P3 - krátk.	79,67	79,67	79,67	79,67
A 381.405	NBO - nájom zásob.plynu P3 - dlhod.	624,03	0,00	79,67	544,36
P 383.000	Výdavky budúcich období	498 953,28	5 214,27	-454 823,64	38 915,37
P 383.100	Výdavky bud. období - krátkodobé	498 953,28	5 214,27	-454 823,64	38 915,37
P 383.200	Výdavky bud. období - dlhodobé	0,00	0,00	0,00	0,00
P 384.000	Výnosy budúcich období	0,00	0,00	60,00	60,00
P 384.100	Výnosy budúcich období - krátkodobé	0,00	0,00	60,00	60,00
P 384.200	Výnosy budúcich období - dlhodobé	0,00	0,00	0,00	0,00
A 385.000	Príjmy budúcich období	0,00	0,00	0,00	0,00
A 385.100	Príjmy budúcich období - krátkodobé	0,00	0,00	0,00	0,00
A 385.200	Príjmy budúcich období - dlhodobé	0,00	0,00	0,00	0,00
P 391.000	Opravná položka k pohľadávkam	177,60	449,91	445,64	173,33
P 391.100	Opravná položka k pohľadávkam	177,60	449,91	445,64	173,33
P 411.000	Základné imanie	389 028,00	0,00	0,00	389 028,00
P 411.100	Základné imanie zapísané v OR	389 028,00	0,00	0,00	389 028,00
P 421.000	Zákonný rezervný fond	77 805,84	0,00	0,00	77 805,84
P 421.100	Zákonný rezervný fond	77 805,84	0,00	0,00	77 805,84
P 427.000	Ostatné fondy	0,00	0,00	0,00	0,00
P 427.100	Fond rozvoja	0,00	0,00	0,00	0,00
P 428.000	Nerozdelený zisk minulých rokov	1 078 774,50	22 884,00	64 162,09	1 120 052,59
P 428.100	Nerozdelený zisk do r.2003	508 430,18	0,00	0,00	508 430,18
P 428.200	Nerozdelený zisk od r.2004	570 344,32	22 884,00	0,00	547 460,32
P 428.300	Nerozdelený zisk od r.2011	0,00	0,00	64 162,09	64 162,09
P 429.000	Neuhradená strata minulých rokov	0,00	0,00	0,00	0,00
P 429.100	Neuhradená strata minulých rokov	0,00	0,00	0,00	0,00
P 431.000	Výsledok hospodárenia v	64 162,09	64 162,09	0,00	0,00
P 451.000	Rezervy zákonné	0,00	0,00	0,00	0,00
P 451.100	Rezervy zákonné	0,00	0,00	0,00	0,00
P 461.000	Dlhodobé bankové úvery	909 528,74	266 737,81	144 448,93	787 239,86
P 461.100	Dlhodobý úver VÚB - 302	137 922,00	63 851,69	3 851,69	77 922,00
P 461.200	Dlhodobý úver VÚB - 8,0	74 653,06	29 607,35	1 326,11	46 371,82
P 461.300	Dlhodobý úver Prima - 10,0	164 641,81	33 459,48	0,00	131 182,33
P 461.400	Dlhodobý úver VÚB - 10,0	183 495,87	37 713,56	3 457,40	149 239,71
P 461.500	Dlhodobý úver VÚB - 120,0	0,00	8 571,45	122 031,45	113 460,00
P 461.600	Dlhodobý úver VÚB - 100,0	57 136,00	23 165,46	1 733,46	35 704,00
P 461.700	Dlhodobý úver VÚB - 350,0	291 680,00	70 368,82	12 048,82	233 360,00
P 472.000	Závazky zo sociálneho fondu	10 341,83	848,80	3 009,65	12 502,68
P 472.100	Závazky zo sociálneho fondu	10 341,83	848,80	3 009,65	12 502,68
P 474.000	Dlhodobé záväzky z prenájmu	4 445,88	3 725,04	0,00	720,84
P 474.100	PSA FINANCE - CITROEN 3	4 445,88	3 725,04	0,00	720,84

Uzavierka k 31. 12. 2012

Účet	Názov	Poč.stav	Má dat'	Dal	Zostatok
P 479.000	Ostatné dlhodobé záväzky	0,00	0,00	99 581,74	99 581,74
P 479.100	Ostatné dlhodobé záväzky	0,00	0,00	99 581,74	99 581,74
P 481.000	Odložená daňová pohľadávka a	55 519,95	0,00	-3 032,05	52 487,90
P 481.100	Odložená daňový záväzok	55 519,95	0,00	-3 032,05	52 487,90
P 481.200	Odložená daňová pohľadávka	0,00	0,00	0,00	0,00
N 501.000	Spotreba materiálu	0,00	121 069,68	0,00	121 069,68
N 501.100	Spotreba materiálu	0,00	67 413,79	0,00	67 413,79
N 501.101	Spotreba uhlia	0,00	0,00	0,00	0,00
N 501.102	Spotreba chemikálií	0,00	5 114,53	0,00	5 114,53
N 501.103	Režijný materiál	0,00	20 599,41	0,00	20 599,41
N 501.200	Spotreba (odb.lit., tlačivá,	0,00	2 478,87	0,00	2 478,87
N 501.300	Spotreba PHM	0,00	21 547,53	0,00	21 547,53
N 501.400	Náradie a krátkodobý hmotný majetok	0,00	3 915,55	0,00	3 915,55
N 501.950	neuplat.DPH z člen.státov EÚ	0,00	0,00	0,00	0,00
N 501.999	Materiál - pripoč. k DZ	0,00	0,00	0,00	0,00
N 502.000	Spotreba energie	0,00	4 047 830,19	0,00	4 047 830,19
N 502.001	Zemný plyn - veľkoodber	0,00	3 494 181,35	0,00	3 494 181,35
N 502.002	Zemný plyn - maloodber	0,00	116 738,30	0,00	116 738,30
N 502.003	Plyn propán	0,00	3 589,00	0,00	3 589,00
N 502.101	Elektrická energia	0,00	257 584,65	0,00	257 584,65
N 502.109	Elektrická energia - pripoč. k DZ	0,00	0,00	0,00	0,00
N 502.121	Voda technologická	0,00	175 736,89	0,00	175 736,89
N 502.999	Voda TÚV - pripoč.k DZ	0,00	0,00	0,00	0,00
N 511.000	Opravy a udržiavanie	0,00	329 088,34	0,00	329 088,34
N 511.100	Opravy a udržiavanie - materiál	0,00	42 964,62	0,00	42 964,62
N 511.122	Opravy a udržiavanie dodávateľské	0,00	286 123,72	0,00	286 123,72
N 511.999	Opravy a udržiavanie - prip.k DZ	0,00	0,00	0,00	0,00
N 512.000	Cestovné	0,00	2 447,31	0,00	2 447,31
N 512.100	Cestovné	0,00	2 447,31	0,00	2 447,31
N 513.000	Náklady na reprezentáciu	0,00	5 340,11	0,00	5 340,11
N 513.100	Náklady na reprezentáciu	0,00	3 738,79	0,00	3 738,79
N 513.200	Reklamné predmety nad 16,60 EUR	0,00	0,00	0,00	0,00
N 513.300	Reklamné predmety do 16,60 EUR	0,00	1 601,32	0,00	1 601,32
N 513.999	Prezentácia spoločnosti	0,00	0,00	0,00	0,00
N 518.000	Ostatné služby	0,00	408 348,46	0,00	408 348,46
N 518.101	Nájom	0,00	8 663,21	0,00	8 663,21
N 518.108	Náklady na vydanie atestu	0,00	0,00	0,00	0,00
N 518.121	Stočné technologické	0,00	186 737,31	0,00	186 737,31
N 518.134	Náklady na revízie	0,00	47 152,81	0,00	47 152,81
N 518.200	Telefónne hovory, poštovné	0,00	11 356,86	0,00	11 356,86
N 518.300	Poradenstvo, školenia	0,00	3 517,26	0,00	3 517,26
N 518.316	Audit účtov	0,00	2 670,00	0,00	2 670,00
N 518.400	Zrážková voda	0,00	5 389,72	0,00	5 389,72
N 518.450	Ostatné služby - reklama	0,00	0,00	0,00	0,00
N 518.700	Ostatné služby	0,00	142 861,29	0,00	142 861,29
N 518.800	Služby - DNM	0,00	0,00	0,00	0,00
N 518.999	Ostatné služby - prip.k DZ	0,00	0,00	0,00	0,00
N 521.000	Mzdové náklady	0,00	591 959,45	0,00	591 959,45

Uzavierka k 31. 12. 2012

Účet	Názov	Poč.stav	Má dat'	Dal	Zostatok
N 521.100	Priame mzdy	0,00	584 235,44	0,00	584 235,44
N 521.200	Mzdy - odchodné	0,00	0,00	0,00	0,00
N 521.900	Mzdy - nemocenské 10 dní	0,00	7 724,01	0,00	7 724,01
N 523.000	Odmeny členom orgánov spoločnosti	0,00	10 555,67	0,00	10 555,67
N 523.100	Odmeny členom orgánov spoločnosti	0,00	10 555,67	0,00	10 555,67
N 524.000	Zákonné sociálne poistenie	0,00	162 857,89	0,00	162 857,89
N 524.100	Zákonné sociálne poistenie	0,00	162 857,89	0,00	162 857,89
N 527.000	Zákonné sociálne náklady	0,00	23 688,88	0,00	23 688,88
N 527.100	Zákonné sociálne náklady	0,00	23 688,88	0,00	23 688,88
N 531.000	Daň z motorových vozidiel	0,00	2 343,50	0,00	2 343,50
N 531.100	Daň z motorových vozidiel	0,00	2 343,50	0,00	2 343,50
N 532.000	Daň z nehnuteľnosti	0,00	24 309,10	0,00	24 309,10
N 532.100	Daň z nehnuteľnosti	0,00	24 309,10	0,00	24 309,10
N 538.000	Ostatné nepriame dane a poplatky	0,00	3 716,74	0,00	3 716,74
N 538.100	Poplatky za znečisťovanie ovzdušia	0,00	1 246,30	0,00	1 246,30
N 538.110	Odvod na neplnenie povin. podielu	0,00	0,00	0,00	0,00
N 538.120	Poplatky za odpady	0,00	1 014,52	0,00	1 014,52
N 538.200	Ostatné poplatky	0,00	1 455,92	0,00	1 455,92
N 538.999	Ostatné poplatky-prip. pol. zvyš. DZ	0,00	0,00	0,00	0,00
N 541.000	Zostatková cena predaného NIM a	0,00	0,00	0,00	0,00
N 541.100	Zostatková cena predaného NIM a	0,00	0,00	0,00	0,00
N 542.000	Predaný materiál	0,00	0,00	0,00	0,00
N 542.100	Predaný materiál	0,00	0,00	0,00	0,00
N 543.000	Dary.	0,00	0,00	0,00	0,00
N 543.100	Dary	0,00	0,00	0,00	0,00
N 544.000	Zmluvné pokuty a penále	0,00	0,00	0,00	0,00
N 544.100	Zmluvné pokuty a penále	0,00	0,00	0,00	0,00
N 545.000	Ostatné pokuty a penále	0,00	31,10	0,00	31,10
N 545.100	Ostatné pokuty a penále	0,00	31,10	0,00	31,10
N 546.000	Odpis pohľadávky	0,00	0,00	0,00	0,00
N 546.100	Odpis pohľadávky - § 20 odst.14	0,00	0,00	0,00	0,00
N 546.200	Odpis pohľadávky do 331,94 EUR	0,00	0,00	0,00	0,00
N 546.999	Odpis nedobytej pohľadávky +	0,00	0,00	0,00	0,00
N 547.000	Tvorba a zúčt. opr. položiek k	0,00	445,63	0,00	445,63
N 547.100	Tvorba oprav. položiek - zákonné	0,00	445,63	0,00	445,63
N 548.000	Ostatné prevádzkové náklady	0,00	29 684,87	0,00	29 684,87
N 548.200	Poistenie majetku	0,00	27 826,57	0,00	27 826,57
N 548.300	Ostatné prevádzkové náklady	0,00	1,30	0,00	1,30
N 548.500	Ostatné náklady - príspevky do zväzu	0,00	1 857,00	0,00	1 857,00
N 548.999	Ostatné prevádzkové náklady +	0,00	0,00	0,00	0,00
N 549.000	Manká a škody	0,00	292,55	0,00	292,55
N 549.100	Manká a škody	0,00	0,00	0,00	0,00
N 549.200	Manká a škody +	0,00	292,55	0,00	292,55
N 551.000	Odpisy DNM a DHM	0,00	456 284,01	0,00	456 284,01
N 551.100	Odpisy DHM	0,00	456 284,01	0,00	456 284,01
N 551.200	Odpisy DNM	0,00	0,00	0,00	0,00
N 551.300	Odpisy - vyradený DHM a DNM	0,00	0,00	0,00	0,00
N 562.000	Úroky	0,00	32 114,24	0,00	32 114,24

Uzávierka k 31. 12. 2012

Účet	Názov	Poč.stav	Má dat'	Dal	Zostatok
N 562.100	Úroky banka	0,00	31 686,46	0,00	31 686,46
N 562.200	Úroky - leasing	0,00	427,78	0,00	427,78
N 562.300	Úroky z nebankových pôžičiek	0,00	0,00	0,00	0,00
N 562.400	Úroky z obchodných vzťahov	0,00	0,00	0,00	0,00
N 563.000	Kurzové straty	0,00	0,00	0,00	0,00
N 563.100	Kurzové straty	0,00	0,00	0,00	0,00
N 568.000	Ostatné finančné náklady	0,00	6 330,27	0,00	6 330,27
N 568.100	Ostatné finančné náklady	0,00	6 330,27	0,00	6 330,27
N 568.999	Ostatné finančné náklady +	0,00	0,00	0,00	0,00
N 582.000	Manká a škody	0,00	0,00	0,00	0,00
N 582.100	Škody	0,00	0,00	0,00	0,00
N 582.200	Škody +	0,00	0,00	0,00	0,00
N 588.000	Ostatné mimoriadne náklady	0,00	0,00	0,00	0,00
N 588.100	Ostatné mim. náklady - odstupné	0,00	0,00	0,00	0,00
N 588.200	Ostatné mim. náklady - nákl.min.rokov	0,00	0,00	0,00	0,00
N 591.000	Daň z bežnej činnosti - splatná	0,00	40,58	0,00	40,58
N 591.100	Daň z bežnej činnosti - splatná	0,00	0,00	0,00	0,00
N 591.200	Daň z bežnej činnosti - daň z úrokov	0,00	40,58	0,00	40,58
N 592.000	Daň z bežnej činnosti - odložená	0,00	-3 032,05	0,00	-3 032,05
N 592.100	Daň z bežnej činnosti - odložená	0,00	-3 032,05	0,00	-3 032,05
N 593.000	Daň z mimoriadnej činnosti - splatná	0,00	0,00	0,00	0,00
N 593.100	Daň z mimoriadnej činnosti - splatná	0,00	0,00	0,00	0,00
N 595.000	Dodatočné odvody dane z príjmu	0,00	0,00	0,00	0,00
N 595.100	Dodatočné odvody dane z príjmu	0,00	0,00	0,00	0,00
V 601.000	Tržby z predaja vlastných výrobkov	0,00	0,00	0,00	0,00
V 601.100	Tržby z predaja vlastných výrobkov	0,00	0,00	0,00	0,00
V 602.000	Tržby z predaja služieb	0,00	0,00	6 418 495,81	6 418 495,81
V 602.100	Tržby z predaja služieb - teplo	0,00	0,00	5 941 057,92	5 941 057,92
V 602.200	Tržby z predaja služieb - nájom	0,00	0,00	102 632,91	102 632,91
V 602.205	Tržby - nájom P3 26	0,00	0,00	16 000,80	16 000,80
V 602.206	Tržby - nájom P4 29	0,00	0,00	15 176,04	15 176,04
V 602.207	Tržby - nájom P4 27	0,00	0,00	10 108,35	10 108,35
V 602.208	Tržby - nájom P4 07	0,00	0,00	23 937,78	23 937,78
V 602.211	Tržby - nájom budova č.75	0,00	0,00	32 990,98	32 990,98
V 602.212	Tržby - nájom budova č.76	0,00	0,00	13 220,62	13 220,62
V 602.213	Tržby - prenájom reklamnej plochy	0,00	0,00	6 711,13	6 711,13
V 602.215	Tržby - nájom prístavba K3	0,00	0,00	2 125,77	2 125,77
V 602.300	Tržby z predaja služieb - ostatné	0,00	0,00	42 670,79	42 670,79
V 602.400	Tržby z predaja služieb - garáže	0,00	0,00	0,00	0,00
V 602.500	Tržby z predaja služieb - strojárstvo	0,00	0,00	211 862,72	211 862,72
V 611.000	Zmena stavu nedokončenej výroby	0,00	0,00	0,00	0,00
V 611.100	Zmena stavu nedokončenej výroby	0,00	0,00	0,00	0,00
V 613.000	Zmena stavu výrobkov	0,00	0,00	0,00	0,00
V 613.100	Zmena stavu výrobkov	0,00	0,00	0,00	0,00
V 624.000	Aktivácia dlhodobého HM	0,00	0,00	7 078,74	7 078,74
V 624.100	Aktivácia dlhodobého HM	0,00	0,00	7 078,74	7 078,74
V 641.000	Tržby z predaja NIM a HIM	0,00	0,00	100,00	100,00
V 641.100	Tržby z predaja NIM a HIM	0,00	0,00	100,00	100,00

Uzavierka k 31. 12. 2012

Účet	Názov	Poč.stav	Má dať	Dal	Zostatok
V 642.000	Tržby z predaja materiálu	0,00	0,00	3 535,25	3 535,25
V 642.100	Tržby z predaja materiálu	0,00	0,00	3 535,25	3 535,25
V 644.000	Zmluvné pokuty a penále	0,00	0,00	0,00	0,00
V 644.100	Zmluvné pokuty a penále	0,00	0,00	0,00	0,00
V 645.000	Ostatné pokuty a penále	0,00	0,00	0,00	0,00
V 645.100	Ostatné pokuty a penále	0,00	0,00	0,00	0,00
V 646.000	Výnosy z odpísaných pohľadávok	0,00	0,00	0,00	0,00
V 646.100	Výnosy z odpísaných pohľadávok	0,00	0,00	0,00	0,00
V 648.000	Ostatné prevádzkové výnosy	0,00	0,00	6 985,94	6 985,94
V 648.100	Ostatné prevádzkové výnosy	0,00	0,00	6 985,94	6 985,94
V 662.000	Úroky	0,00	0,00	214,36	214,36
V 662.100	Bankové úroky	0,00	0,00	214,36	214,36
V 662.200	Úroky z pôžičiek, TV	0,00	0,00	0,00	0,00
V 663.000	Kurzové zisky	0,00	0,00	0,00	0,00
V 663.100	Kurzové zisky	0,00	0,00	0,00	0,00
V 668.000	Ostatné finančné výnosy	0,00	0,00	0,00	0,00
V 668.100	Ostatné finančné výnosy	0,00	0,00	0,00	0,00
V 688.000	Ostatné mimoriadne výnosy	0,00	0,00	0,00	0,00
V 688.100	Ostatné mimoriadne výnosy	0,00	0,00	0,00	0,00
V 688.200	Ostatné mim. výnosy - výnosy	0,00	0,00	0,00	0,00
P 701.000	Začiatkový účet súvahový	0,00	0,00	0,00	0,00
P 702.000	Konečný účet súvahový	0,00	0,00	0,00	0,00
P 710.000	Účet ziskov a strát	0,00	0,00	0,00	0,00
A 751.000	Najatý majetok	0,00	0,00	0,00	0,00

Výnosy: 6 436 410,10

Náklady: 6 255 746,52

Hospodársky výsledok: 180 663,58

PŘÍLOHA P II: FORMULÁR VÝPOČTU REGULOVANEJ ZLOŽKY FIXNÝCH NÁKLADOV

Príloha č. 2 k vyhláške č. 219/2011 Z. z.

Výpočet položky 3.3 - Regulovaná zložka fixných nákladov

Regulovaný subjekt:	DCa THERM, a.s.		
Sídlo / adresa trvalého pobytu:	Dubnica nad Váhom, Štúrova 76/11		IČO: 36013862
Číslo povolenia:	2005T0030-8.zmena	Meno a priezvisko kontaktnéj osoby:	Ing. Anton Švančara Telefónne číslo: 042/4455311
Regulačný rok:	2012		

Regulovaná zložka fixných nákladov zahŕňa najmä:

1. Osobné náklady		
Mzdové náklady		315,0 tis. €
Prijmy spoločníkov a členov zo závislej činnosti		tis. €
Zákonné sociálne poistenie		92,0 tis. €
Zákonné sociálne náklady ^{2b)}		16,0 tis. €

2. Spotrebované nákupy		
Spotreba materiálu		39,0 tis. €
Spotreba energie		tis. €

3. Služby		
Cestovné a stravné		tis. €
Ostatné služby		27,0 tis. €

4. Daně a poplatky		
Daň z motorových vozidiel		8,0 tis. €
Daň z nehnuteľnosti		tis. €
Ostatné dane a poplatky		tis. €

5. Iné prevádzkové náklady		
Ostatné náklady na hospodársku činnosť		3,0 tis. €

6. Odpisy		
Odpisy nehmotného a hmotného majetku (hmotný majetok a nehmotný majetok, ktorý súvisí nepriamo s výrobou a rozvodom tepla)		26,0 tis. €

7. Finančné náklady		
Ostatné finančné náklady		tis. €

Spolu 526,0 tis. €

Celkový regulačný príkon 12948,15 kW

Posúdenie výšky oprávnených nákladov:

Spolu tis. € 526,0 ≤ 509,636 tis.€ Maximálna výška regulovanej zložky fixných nákladov podľa § 2 ods.9 písm. b)

Vysvetlivky:

Ak suma nákladov regulovanej zložky fixných nákladov je rovná alebo menšia ako maximálna výška regulovanej zložky fixných nákladov, výsledná suma nákladov regulovanej zložky fixných nákladov sa započíta do kalkulácie na rok t.

^{2b)} Opatrenie č. 23054/2002-92.